JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 25 Junij** **N°. 51.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot 12 uur's voormiddag

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de archivarius bij de algemeene rekenkamer *J. F. Kock*.

Benoemd:

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te Amboina, *P. F. W. Briët*, benoemd predikant voor de dienst in Nederlandsch-Indie.

Tot resident van Timor, *S. C. F. Fraenkel*, thans ambtenaar op nonactiviteit, laatst assistent-resident voor de comptabiliteit te Soerabaija.

Tot commies-kashouder op Timor, de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten aldaar *D. Tielman*.

Tot zoutverkoop-pakhuismeester te Batavia, de zoutverkoop-pakhuismeester te Tangerang (Westerkwartier der Ommelanden van Batavia) *A. L. van Beek*.

Bevorderd:

Bij het corps der landelijke inkomsten en cultures.

Tot controleur der 1ste klasse, de controleur der 2de klasse *G. van Beest Holle*.

Tot controleur der 2de klasse, de controleur der 3de klasse *W. H. Wijnmalen*.

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken aan *J. C. Ploem*, medicinæ doctor, eener acte van toelating tot de uitoefening der geneeskundige practijk te Batavia.

Militair Departement.

Ingetrokken:

Op zijn verzoek, het aan den officier van gezondheid der 3de klasse *J. J. Adriaans* verleend verlof naar Nederland.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *F. J. Belle*.

Goedgekeurd:

Dat door het militaire Departement.

Bij de Infanterie,

Zijn Geplaatst;

Bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant *I. J. Alberts*.

Bij het 11de bataillon, de 2de luitenant *H. J. C. Janssen*.

Bij het 12de bataillon, de 2de luitenant *A. Meis*; allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 1ste bataillon de 2de luitenant *P. Zwager*, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling.

Bij het 3de bataillon, de kapitein *F. W Schröder*, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos.

Bij het 4de bataillon, de 2de luitenant *F. C. E. Meerens*, van het garnizoens-bataillon, in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 11de bataillon, de kapitein *L. A. de Klerck*, van het 12de bataillon, en de 1ste luitenant *B. K. Sanders*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *G. Nieborg*, van het 7de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapiteins *H. F. Heisterkamp*,, *W. A. Zelle* en *C. H. D. ter Schouw*, van het 7de bataillon.

Bij het 14de bataillon, de 2de luitenant *G. D. Hoek*, van het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afd. [Tjilatjap], de 1ste luitenant *G. P. G. Vroom*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afd. [Soerabaija], de kapitein *H. H. J. Jalink*, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens.bataillon in de 3de militaire afdeeling (Sumenap], de 1ste luitenant *C. C. P. Scheepens*, van het 14de bataillon.

Advertentien.

De directeur-generaal, wd. directeur van financien, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat gedurende de maand Julij 1856, bij de lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaya, ingewisseld kunnen worden de op den 1sten dier maand verschenen coupons der 4½ pCt. obligatien, en dat na verloop van den hiervoren gestelden termijn, geene inwisseling van voorschreven coupons, zonder speciale autorisatie, zal mogen geschieden.

De algemeene rekenkamer maakt aan belanghebbenden bekend, dat op Zaturdag den 5den Julij 1856, des morgens ten 9 ure, in het locaal van dat collegie, zullen plaats hebben de gewone uitlotingen van gouvernements effecten.

De onderintendant 1ste klasse in de 1ste militaire afdeeling op Java, zal op Dingsdag den 1 Julij 1856, overeenkomstig de voorwaarden, gevoegd bij de Javasche Courant van den 18 Julij 1855 no. 57, des morgens om 10 ure, ten zijnen burele te Weltevreden uitbesteding houden voor de levering van P. m.

19,000 amst. ponden rijst,
5,700 » » rundvleesch,
5,000 » » padie, en
2,000 rations gras,

ten behoeve van de detachementen artillerie, welke in het kampement te Tjicoeneer (Bataviasche Ommelanden) gedurende het thans loopend jaar zullen worden gestationeerd.

De bijzondere voorwaarden voor deze leverancie liggen van af heden ten burele voornoemd ter inzage.

De wd. resident van Soeracarta geeft kennis dat op aanstaanden Zaturdag den 26sten Julij, des voormiddags ten 10 ure, op het residentie bureau, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering gedurende het jaar 1857 van:

a. rijst en zout aan het legioen van den pangeran adipatie *Arie Praboe Prang Wedono*, calculatief berekend op:
370,000 ponden rijst en
24,600 » zout.

b. gras en padie aan de lijfwacht van Z. H. den soesoehoenan, waarvan de benoodigde hoeveelheden, calculatief, 43,000 ponden padie en 14,000 rations gras van 65 pd. ieder.

c. voeding aan de gevangenen, te rekenen op een getal van p. m. 20 à 30 personen daags, met inbegrip van olie tot verlichting van het gevangenhuis alhier.

De assistent-resident van Banjoewangie maakt bekend, dat op Maandag den 4 Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van de natenoemene artikelen en het transport van koffij en zout, over het jaar 1857, als:

Eerste perceel.

Voor de levering van levensmiddelen enz. ten behoeve van de opvarenden der kruisbooten no. 4 en 29, en der loodsbooten bij het loodswezen in straat Balie, calculatief begroot op:
31,600 Amst. ponden rijst.
4,200 idem gedroogd vleesch (dinding).
24 kleine vadems brandhout.
120 kannen klapperolie.

Tweede perceel.

Voor de levering van padie, ten behoeve van de brievenpostpaarden, caculatief begroot op:
6,600 Amst. ponden.

Derde perceel.

Voor de levering van rijst en gedroogd vleesch (dinding) ten behoeve van de gevangenen, veroordeelden tot dwangarbeid en verwijderde personen, zoomede voor de levering van lampolie voor verlichting der gevangenissen, calculatief begroot op:
300,0000 Amst. ponden rijst.
24,000 idem gedroogd vleesch (dinding).
180 kannen lampolie.

Vierde perceel.

De afvoer van koffij uit het binnenlandsch pakhuis te Rogodjampie naar het afscheepspakhuis te Banjoewangie, zoomede tot den overvoer van zout, van het zoutpakhuis te Banjoewangie naar het zoutpakhuis te Rogodjampie, zijnde de overtevoeren hoeveelheden koffij en zout begroot op:
10,000 pikols koffij.
600 idem zout.

Vendutien.

Donderdag 26 Junij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 27 Junij, ten huize van den heer *Simon Thomas*, op Kebon Sirie.

Maandag 30 Junij, voor het woonhuis van den heer *Roshets*, op Rijswijk, door *John Pryce & Co.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het pakhuis van *Tölken, Vogt & Co.*, Groote Rivier naast de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij, door *Vaupel & Co.*

Dingsdag 1 Julij, wegens vertrek, bij den 1sten luit. der artillerie *J. H. Bets*, in de officiersgebouwen achter het groote huis, over het hôtel Willem II, door *B. J. Leen*.

en

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

Woensdag 2 Julij, voor het commissiehuis van Gebr. *Hoselje & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen *Jan van den Berg*.

Door den Executeur te Madioen: van wijlen *Carel Rudolf Albertus Hansen*.

Vertrekkende Personen.

G. M. Chiene. — F. Langier.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 19 tot en met den 23 Junij 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN *W. G. V. Schiedges*, van Rio Janeiro; — *Stort*, van de Reede.

HOTEL DES INDES. *M. S. du Pui*, van Samarang; — *E. Wermuth*, van idem; — *Caspers*, van Idem; — *Vidal*, van de reede; — *H. Zollinger*, van Buitenzorg.

JAVA HOTEL. *H. A. Harms en Echtgenoot*, van Marseille; — *J. H. Bierbrauer*, van China; — *R. Koen*, van Amsterdam; — *J. J. Schrijver*, van Rotterdam; — *G. Seel jr.*, van Meester Cornelis.

HOTEL WILLEM II. *A. Bochart* en *Familie*, van Onrust; — *Abels*, van Buitenzorg.

Advertentiën.

Getrouwd:

C. J. SCHREUDER
met
D. C. COENRAAD.

SOERABAYA, 14 *Junij* 1856. (1411)

Eenige Kennisgave.

Gehuwd:

Mr. L. J. A. TOLLENS
met
C. E. TIEKENS.

BATAVIA, 22 *Junij* 1856. (1437)

Bevallen van eene DOCHTER *A. E. Mattheijer*, geliefde Echtgenoote van

(1426) J. B. J. SUTHERLAND.

AMSTERDAM, *den* 12 *April* 1856.

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *J. H. Schreuel*, geboren *Boolen*.

TJILATJAP, 16 Junij 1856. (1438)

Bevallen van een ZOON, *A. W. T. Calmer*, *Hellings*.

BATAVIA, 21 *Junij* 1856. (1430)

ONSCHULDIG EN TOCH NIET ZONDER SCHULD. (*vervolg.*)

Anne Marie ontving den kus zeer bedaard, dewijl zij hem als een middel beschouwde om het verlangde gesprek aan te knoopen; zij verzocht Anders een weinig met haar ter zijde te treden en kwam daarop al aanstonds met haar voorstel voor den dag. Hierin vond Anders niet veel smaak; het was hem bekend, hoe Anne Marie en Svend gedurende langen tijd in stilte door den band der liefde met elkander verbonden waren geweest, ja, op het punt hadden gestaan aan elkander verloofd te worden en, was hij al niet jaloersch, — een bloot vermoeden kon die hartstogt bij hem niet doen ontwaken, er sprak toch eene stem in zijn binnenste, die hem zeide, dat hij beter zou doen met Svend niet in zijne dienst te nemen. Hij begon derhalve met het verzoek zijner bruid af te slaan en hield dit vol, zoo lang hij kon; toen dit alles echter niet kon helpen en Anne Marie werkelijk boos werd, liet hij zich eindelijk overhalen en, onder het loozen van eene diepe zucht, gaf hij de verlangde toestemming.

Svend had een geheel ander karacter dan Anne Marie; diep en innig gevoelde hij den toestand, waarin hij verkeerde. Sedert vele jaren had hij haar in zijne verbeelding reeds zijne vrouw genoemd, en nu te moeten zien, dat zij met Anders in het huwelijk zou treden, dit denkbeeld was hem onverdragelijk. Ten einde geen getuige van de bruiloftsfeesten te zijn, kwam hij met Anders overeen, dat hij een zijner bloedverwanten, die in een naburig dorp woonde, zou gaan bezoeken en na verloop van acht dagen in zijne nieuwe dienst zou treden. Dit werd goed gevonden, dewijl de eerstvolgende week grootendeels aan de huwelijksfeesten zou gewijd worden. Hij nam daarop afscheid van Anna Marie, die hij een broederlijken kus op de lippen drukte en den volgenden morgen, bij het eerste krieken van den dag, bevond hij zich met een bedroefd hart op weg naar een der nabij gelegen dorpen.

Gedurende deze lange, treurige week trachtte hij zich er aan te gewennen om Anna Marie als zijne lieve zuster, niet als zijne beminde bruid te beschouwen. In die betrekking toch zou hij later tot haar staan, en het eenige, dat hem overbleef, was de noodzakelijkheid om de hoop, die hij eenmaal had gekoesterd, uit het hoofd te stellen. Hij had haar nu eenmaal weder ontmoet en het verlangen naar haar bijzijn was op nieuw levendig geworden; door zich de zaken in haren toenmaligen toestand vast voor den geest te stellen, begon hij dagelijks meer en meer geloof er aan te hechten, dat hij in de nieuwe betrekking, waarin hij tot haar zou staan, zich gelukkig zou kunnen gevoelen. Eindelijk hield hij zich vast overtuigd, dat dit het geval moest zijn, dewijl hij dagelijks het genoegen zou ondervinden haar te ontmoeten, zelfs nu zij de echtgenoot van een ander man was. Tevreden en verheugd dat hij haar weldra weder zou zien, sloeg hij later den ransel op den rug en begaf zich weder huiswaarts.

Toen hij eindelijk op den schedel des heuvels was aangekomen, aan welks voet, beneden in het dal, de vrolijke roode daken tusschen het geboomte door in zijn oog vielen, werd hij andermaal droefgeestig en begon zijn hart al luider te kloppen. Denkbeelden rezen in zijne ziel op, die hij vroeger niet had gekend; eene geheimzinige stem deed zich in zijn binnenste hooren, die hem waarschuwde voor de gevaren, waaraan hij zich ging blootstellen, zoodat hij zich geneigd gevoelde weder terug te keeren naar de plaats, die hij kort te voren had verlaten. Na zich eene wijl tijds bedacht te hebben, scheen hij nieuwen moed te hebben geschept, want met snelle schreden stapte hij het dal afwaarts en begaf hij zich regelregt naar de woning van Anders.

Zoodra hij op het erf aankwam, trad Anna Marie hem vriendelijk te gemoet; zij geleidde hem terstond huiswaarts en ontving hem, in één woord, op de hartelijkste wijze. Al schertsend beval zij hem een of ander werk te verrigten, terwijl zij zich bezig hield met het gereed maken van het avondeten; toen eindelijk het uur sloeg, waarop de huisgenooten gewoon waren aan tafel te gaan, kwam Anders met zijn tweeden knecht Jens uit het veld om den avondmaaltijd te nuttigen. Bij het binnentreden ontwaarde Anders, dat Svend reeds was

Bevallen van een ZOON J. M. B. van Lennick van Pabst, geboren *Malfeyt.*

POERWAKARTA, 22 *Junij* 1856. (1465)

Voorspoedig bevallen van een ZOON de echtgenoote van

(1425) F. BAUDOIN.

BATAVIA, 22 *Junij* 1856.

Bevallen van een ZOON *M. C. Du Perron, Menu.*

BATAVIA, 23 *Junij* 1856. (1430)

Bevallen van een ZOON de echtgenoote van

(1427) W. F. VERSTEEG,

BATAVIA, 24 *Junij* 1856. *Kapitein der Genie.*

Heden overleed tot onze diepe smart, ons geliefd Dochtertje, *Christine Frédérique Marie.*

A. G. G. PELTZER.

(1451) L. S. M. PELTZER,

Jeekel.

MUNTOK, 23 *Mei* 1856.

Heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het overlijden alhier van mijnen geliefden echtgenoot *H. W. Palm*, Kontroleur der 1e klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, mij nalatende vijf kinderen, allen nog te jong om hun verlies te beseffen.

BEZOEKIE, 28 *Mei* 1856.

(1418) G. D. PALM,

geb. *Van der Eb.*

Heden namiddag ontsliep plotseling, in den ouderdom van 54 jaren, mijne geliefde zuster, Mevrouw de weduwe *Allen*, diep betreurd door mij en alle hare betrekkingen, vrienden en vriendinnen.

Uit aller naam

(1468) C. C. CARON.

BATAVIA, 22 *Junij* 1856.

Vendutie

op Donderdag den 26 Junij 1856,

voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*, van 650 picols Gaba afkomstig van Cheribon, Touwwerk, ankers, kettingen, masten, zeilen, blokken, drie Champangs, twee sloepen, twee spannen goedgedresseerde Wagenpaarden, een gedresseerd Rijpaard geschikt voor de kavallerie schutterij. (1388)

Vendutie

op Vrijdag den 27sten Junij 1856,

ten huize van den heer **Simon Thomas**, op Kebon Sirie, door *Louran & van Walchren*,

van eenen zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit divers huismeubilair, keukengereedschappen, enz., twee spannen wagenpaarden, tuigen, waaronder een stel voor twee groote paarden, een buitengewoon fraai Sandelwood rijpaard, meer dan 4 voet hoog, eene kadogan voor 4 paarden en eene dito voor 1 paard, een compleet stel timmermans gereedschappen, met schaafbank, enz., enz.

Een compleet exemplaar van Valentyn's Oud en Nieuw Oost-Indië, met platen.

Daags te voren voor een ieder te bezigtigen. (1405)

Vendutie

op Maandag den 30sten Junij 1856.

Voor het woonhuis van den Heer **Bonhote** op Rijswijk, door *John Pryce & Co.*

van eenen fraaijen en goed geconserveerden inboedel, bestaande uit mahoniehouten meubelen, waaronder een fraai ameublement met marokijn bekleed, Canapés, Tafels, met marmeren bladen, Consoles, Spiegels en Schilderijen, waaronder verscheidene in olieverf, ijzeren Ledikanten, Eet- en Thee Serviezen, Glas en Kristalwerk, Zilver en Pleetwerk, twee Orgels, eene Piano, en eene Muzijk-klok, en verder van Wagens, Paarden, 2 fraaije Sidney Honden enz., enz. (1460)

Vendutie

op Maandag den 30 Junij 1856,

tegen 4 pCt. Vendu Salaris,

in het pakhuis van *Tölken, Voget & Co.*, naast de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij, door *Vaupel & Co.*, van:

manufacturen, fijne lakens, eene partij nieuwe leggers, 15,000 Bordeauxwijnflesschen, Amerikaansch meel in vaten van 200 Eng. ponden, scheepsbrood, 100 kisten à 4 dozijn Bordeauxwijn, 25 kisten champagne, mac caroni en vermicelli, champignons, sardines, Fransche zuren, moutarde, chocolade, Fransch bier, cognac op fust, eau de lavendel, diverse parfumeriën, ordinair en fijn glaswerk, een factuur uit marmer gesneden voorwerpen, als: vazen, pressepapier, enz., enz. Porceleinen Tafelserviezen met en zonder gouden streep, thee- en koffijserviezen, schrijfpapier, kramerijen, galanteriën, ijzerwerk, roskammen, mode-artikelen, zijde en mousseline voor kleedjes, dames nécessaires en haaktrousses, katoenen en zijden parapluies, enz., enz. (1442)

Vendutie

op Dingsdag den 1sten Julij 1856.

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.* à 4 pCt. vendusalaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, eene factuur Pleeten Lepels en Vorken, Inclus, Reis-necessaires, enz., enz. (1461)

Op de Vendutie van Dingsdag den 1 Julij zullen alsnog worden verkocht:

40 manden Beijersch Bier.

(1462) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

à 4 pCt. Vendusalaris,

op Woensdag den 2 Julij 1856,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

van diverse Kramerijen, Glaswerk, Eau de Cologne, diverse Lijnwaden, enz.

En

voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan zonder reserve

9 Engelsche Wagentuigen, 16 Engelsche Benditnigen, 6 vellen Engelsch Kapleder, 16 paren Bronzen Tafellampen, 218 riemen supra fijn Holl. Schrijfpapier, 30 riemen supra fijn Mediaan papier, 4 paren Spiegels en 4 Schilderijen, en 2 kisten Parijsche goederen, bestaande uit Heeren- en Kinderhoeden, zijden Stoffen, geborduurde zijden Buivesten, Handschoenen, Dassen, Garen en Band, enz. enz. (1453)

Op den 3den Julij 1856,

zal te Lassem nabij Rembang, publiek worden verkocht eene aanzienlijke partij **Jattie Houtwerken**, zeer geschikt voor huis- en scheepsbouw benevens 20 stuks **Pedaties**. (1429)

Op een nader te bepalen dag

zal, voor rekening van wien zulks mag aangaan, voor een der pakhuizen van het Entrepôt verkocht worden:

een gedeelte der Lading uit de *Aliat Rachman*, door zeewater beschadigd. (1448)

Op eenen nader te bepalen dag

in het begin der volgende maand zullen door de ondergeteekenden of publieke vendutie verkocht worden:

Vijf Aandeelen in de Maatschappij tot Bevordering van Mijn ontginningen in Ned. Indië.

(1416) JOHN PRYCE & Co.

De ondergeteekenden hebben pas ontvangen eene groote factuur:

Engelsche Parfumerien,

Zeep, Borstels, enz. uit de bekende fabriek van *J. Gosnell & Co.*

(1464) JOHN PRYCE & Co.

ONTVANGEN en VERKRIJGBAAR

bij *Vaupel & Co.*, in het groot en en détail:

FIJN JAGTKRUID,

in heele en halve blikken, alsmede geribde Engelsche

Percussions.

(14..)

Per Mail ontvangen en verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden:

Superieure Scheermessen, Borduurscharen, Nagelscharen, Pennemessen, Patent Sloten met koperen Sleutels, alles van *Rodgers & Son* te London.

(1467) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VAN CHINA ONTVANGEN:

160 rollen Vloermatten van 52 ellen lengte, 120 kisten superieure Mandarijn Gember, No. 1, verlakte Naaitafels, Knapen, Theekistjes, Naai- en Fischjesdoozen, Bordjes, enz. Graslinnen voor baadjes, Graslinnen Zakdoeken, zijden Sokken, enz., enz., enz.

(1441) VAUPEL & Co.

Bombay Uijen,

pas aangebragt, verkrijgbaar à contant, bij

(1466) ABEELEN, DENNISON & Co.

Bij de ondergeteekenden pas Ontpakt en tegen billijke Prijzen

VERKRIJGBAAR:

een factuur zeer fraaije ronde en vierkante carpetten alcativen voor banken en bedden, tafelkleeden, fraaije schilderijen, meest nieuwe sujetten, waaronder medaillons groote soort, een factuur superieure kwaliteit Engelsch pleetwerk, als: groote thee- en presenteerbladen, banket trommeltjes op blad, brood- en soesenmanden, groentenschotels à double usage, olie- en azijn-, zuur- en likeurstellen, thee- en koffijstellen en bouilloires, alles voorzien van zilveren randen, alsmede ... ken, stellen lepels en vorken, enz., enz.

(1439) VAUPEL & Co.

E. J. Rinchon,

heeft de eer de Dames te berigten de directe ontvangst van onderstaande goederen uit Frankrijk, als:

Jaconas, Organdy, Barège en Mousseline de laine in alle effene kleuren voor Robes, met en zonder volants broché en satiné.

Prachtige zijde, moiré en satijn Turck voor Robes, fraaije zijden mantilles, fichus, parasols en waaijers naar den laatsten Parijschen smaak.

Crinoline rokken en tournures, borduurwol in alle kleuren, echte en nagemaakte kanten, tulle, schotsch batist, fluweel, linten, parfumerien de la société Hygiénique, enz. enz. (1456)

NOORDWIJK, 25 *November* 1856.

Direct uit Parijs ontvangen:

eene overschoone collectie Pantalon stoffen, Venetien, Alma, enz. Vesten stoffen, geborduurd en gebrocheerd, van Cachemier, Valentia, Satijn, Zijde en Piqué, Batiste en Zijde Cravates, Handschoenen, Castoren Mecanique, Hoeden en vele artikelen meer, zijn vak betreffende, alles naar den laatsten smaak van dit zomersaisoen te Frankrijk.

(1457) E. J. RINCHON,

Kleedermaker.

---

aangekomen, 't geen hem niet bijzonder aangenaam scheen te wezen, want zijn gelaat kreeg eene sombere plooi en de toon, waarop hij hem »welkom hier" heette, was in verre na niet hartelijk. De onaangename stemming waarin Svend door deze koele ontvangst was gebragt, verdween alles geheel en al, toen hij zag, hoe vlug Anne Marie van de hand ging in het beheer van de huishouding, hoe zij voor ieder der aanwezigen brood sneed, dit van boter en kaas voorzag en als vrouw des huizes voor elk zorgde; ook Anders verstrekte dit in zeker opzigt tot troost, terwijl hij tegelijker tijd in stilte het voornemen opvatte den hem opgedrongen knecht, zoo spoedig zulks op eene geschikte manier kon geschieden, uit zijn huis te verwijderen. De eenige, die het gesprek levendig hield, was Jens, een jong man, die om zijne ligtzinnigheid in een kwaad blaadje stond bij ieder, die hem kende; zijne ouders hadden hem bij hunnen dood een klein kapitaal nagelaten, dat hij door zijne ongeregelde levenswijze spoedig had verteerd. Hij was doodarm geworden en daarenboven als een speler en zwierbol bekend. Uit nood moest hij gaan werken, maar nergens kon hij gedurende eenigen tijd in dienst blijven; gebrek aan arbeiders gedurende den oogsttijd had Anders gedwongen over dit alles heen te stappen en Jens in zijne dienst te nemen. Ook aan dezen beviel het niet, dat Svend was opgenomen onder de huisgenooten; daaruit voorzag hij voor zich geenerlei aangename gevolgen,

want de arbeidzame, vlijtige, ordelijke Svend zou zijne ongeschiktheid en zijn onwil des te sterker doen uitkomen; hierbij kwam nog iets: hij had, namelijk, gehoopt een regt aangenaam leven te krijgen, door zich op een vertrouwelijken voet te stellen met de vrouw des huizes, hetgeen natuurlijkerwijze niet zou kunnen geschieden, terwijl Svend zich aldaar bevond. De koele wijze, waarop de laatste door beiden werd behandeld, hinderde hem, wel, maar het geluk zich in de nabijheid van Anne Marie te bevinden, haar iederen oogenblik te kunnen zien en ontmoeten, nam veel van het onaangename er van weg. Toen hij zich eindelijk in het kleine kamertje bevond, dat Anne Marie hem tegen alle regt en regel had afgestaan, terwijl Jens aan de andere zijde van de boerenwoning in de nabijheid van den stal zijne slaapplaats had gekregen, moest hij bij zich zelven bekennen, dat daarin iets verkeerds, iets onaangenaams was gelegen en dat hij beter en verstandiger zou gehandeld hebben, indien hij aan den wensch van Anne Marie niet had toegegeven. Vervuld van dit denkbeeld, wierp hij zich eindelijk mismoedig op het bed en trachtte in de armen van den slaap het onaangename van zijn toestand te vergeten.

Toen eindelijk de morgen begon aan te breken, stond Svend van zijne legerstede op, en sterkte zijn ligchaam door een verkoelend bad, zijne ziel door een kort, maar innig gebed en, met het vaste voornemen om een getrouw en vlijtig dienaar voor zijn meester te zijn en te blijven, ving hij zijn arbeid aan. Het is waar, de oogst was reeds in de schuur geborgen, maar er bleef immers nog werk genoeg over op het veld. Toen hij zich naar den akker begaf, ging hij voorbij de deur van het slaapvertrek van Jens, riep hem op vriendelijken toon een »goeden morgen" toe, doch ontving geen antwoord. Toen Anders eenigen tijd later op het veld kwam, en zag hoe vlijtig Svend aan den arbeid was geweest, helderde zijn gelaat merkbaar op en toonde hij zich daardoor zoodanig ingenomen, dat hij Jens op het uitmuntende voorbeeld wees, 't welk hem door Svend werd gegeven. Dit alles had op den vadzigen Jens volstrekt geen invloed; zoo lang Anders tegenwoordig was, nam hij althans den schijn aan bezig te zijn, doch nauwelijks had deze zich verwijderd, of hij stak de spade in den grond, vleide zich in het gras neder en sliep in.

Svend daarentegen bleef voortdurend even arbeidzaam als in het begin; mogten somtijds beelden uit den verleden tijd in zijn geest oprijzen, dan dacht hij aan zijne beloften en hij gevoelde zich weder rustiger, ja, menige werf stemde dit zijn gemoed tot stille opgeruimdheid, een gevolg van het bewustzijn, dat hij zijne pligt betrachtte, niettegenstaande waren moeijelijkheden en bezwaren daarmede verbonden. Op die wijze ging de eene dag na de andere voorbij; gebeurde het nu, dat Anders mede op den akker werkzaam was, dan gevoelde hij zijnen

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Vendredi, 27 Juin 1856.

Relâche.

(1449)

Door directe aanvoeren

zijn de Ondergeteekenden wederom ruim voorzien van naar den laatsten smaak vervaardigd massief mahoniehouten Meubilair, bestaande uit **Ameublementen** voor **Salons, Boudoirs, Kamers** en **Galerijen**, bekleed met Velours d'Utrecht in diverse kleuren, goud- en gewoon leder en ook met damast, groote **Toilettes Duchesse, Linnen-, Hang-, Spiegel** en **Boekenkasten, Bonheur du Jour**, groote **Schrijftafels** à CYLINDRE, **Tafels met marmeren bladen** van 1½ Ned. diameter, **Consoles, Kinderstoelen, Bloemtafels**, enkelde **Canapé's**, bekleed met leder, **Fauteuils Voltaire, Pompadour** en **Marquize, Dames Nécessaires, enz. enz.**

Voorts:

Spiegels en **Schilderijen**, Kristallen **Dessert Serviezen, Goud-, Zilver-** en **Pleetwerken**, onder welke laatste vooral melding verdienen prachtige **Bladen** van 28, 26 en 24 du., **Groenteschalen, Likeur-, Zuur-** en **Olie-** en **Azijnstellen, Messendragers**, versierde **Kurken, Piano's**, groote **Tapijten, Bankkleedjes**, IJzeren **Ledikanten**, Veelours d'Utrecht ter bekleeding van Canapé's, groot-IJzeren **Brandwaarborgkasten**, Porceleinen **Eet-** en **Theeserviezen, Bronzen Kroonen** met 3 en 2 lichten, **Tafel-, Hang-** en **Muurlampen**, losse en gezette **Brillanten**, fraai versierde **Bloempotten**, echte **Engelsche Scheermessen** van **Rodgers & Sons**, en **Cawoon's** Aanzetriemen, welke beiden bij den verkoop worden gegarandeerd, waarlangs helder wit geslepene glazen **Ruiten**, waaronder van 49 bij 23 en 33 bij 26 Ned. dm., gegalvaniseerd **IJzerdraad Gaas** voor Boekenkasten, enz.

Een en ander tegen zeer billijke prijzen bij **contante betaling**, (d. i. voldoening bij de aflevering).

(1412) GEBR. ROSELJE & Co.

Echte Zwitsersche Buksen

zeer geschikt voor schijf schieten te bekomen bij

(1417) JOHN PRYCE & Co.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang en Toko Rijswijk.

Verkrijgbaar: Engelsche Fancybeschuit, gesorteerd, Leydsche en Zoetemelksche Kaas, Roode Macasser Visch, per kapt. de Boer aangebragt, Bombay Uijen, Haring, in vaatjes van 6 en 12 stuks, Frambozenazijn en Abrikozen, Rozijnen, Amandelen in kistjes. (1404)

TE KOOP

Twee fraaije Arabische Paarden, hoog 5 voet 1 duim, pas aangebragt van Penang. Te bevragen bij

(1396) DüMMLER & Co.

TE HUUR

Op Koningsplein, het Huis, thans bewoond door den heer Mr. F. H. E. Schusler, 1e Julij te aanvaarden. Adres

(1438) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

TE HUUR

Een Huis in de Batoe Toelies, naast de Heer Sutherland. Adres

(1452) A. THIEBAULT.

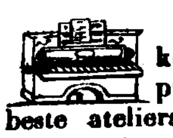

De ondergeteekende, pianomaker en steller, heeft de eer het publiek te berigten, dat hij uit de beste ateliers van Brussel over Nederland heeft ontvangen, **twee zeer goede en prachtige Piano's.** Zij die verlangen dezelven te bezigtigen en te koopen, worden verzocht zich wel te willen vervoegen ten zijnen huize in de Beerendregtslaan.

(1409) J. E. HUBERT.

229ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Heele en halve Loten voor de twee laatste klassen dezer Loterij zijn nog te bekomen à *f* 100 en *f* 50 rec.

(1434) bij H. M. VAN DORP.

129ste Frankforter Loterij.

In de onderscheidene klassen zijn de navolgende, door ons gefourneerde loten met prijzen uitgekomen. No. 558, 6089, 8395, 8806, 10592, 11725, 15844, 15956, 15965, 19860, 21111, 8466, 4515, 24379, 24407, 16048, 25853, 3122, 16094, 8393.

De montanten zijn bij ons beschikbaar.

De overige nummers zijn geen prijs te beurt gevallen.

Loten voor de 130ste Loterij zijn te bekomen bij

(1455) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

24 Junij 1856.

129ste Frankforter Loterij.

6de Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 100,— de nommers 4080, 5322, 6663, 13934, 17986, 22040, 22098, 22100, 24282, 24378, 25055.

De overige loten zijn met een niet uitgekomen en kunnen onder *franco toezending* ingewisseld worden voor *vrijloten* in de *eerste* klasse der 130ste loterij.

(1433) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *24 Junij 1856.*

228ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Uitgekomen met prijzen beneden de *f* 100, de nommers 127, 183, 1626, 1662, 1735, 1968, 1303, 1452, 1625, 1679, 1703, 1851, 1871, 1956.

Houders dezer nommers worden verzocht, die ten spoedigste *franco* te willen inzenden, tot ontvangst der daarop verschuldigde gelden.

Loten voor de 229ste Loterij zijn weder te bekomen bij

(1435) H. M. VAN DORP, te Batavia.

De ondergeteekenden maken bij deze bekend, dat in den loop van de maand Julij aanstaande,

de Japansche Toko zal worden gesloten,

zullende de dag daarvan nader bepalen.

(1445) PEREIRA & Co.

De achterstallige debiteuren van de **Japansche Toko** worden beleefdelijk verzocht, hun debet ten spoedigste, uiterlijk vóór ultimo Julij aanstaande, te voldoen.

(1446) PEREIRA & Co.

Vermist.

Een vierkant houten kistje gemerkt **D. P.** op 14 Mei j.l. per koelie verzonden van het Koningsplein naar het gebouw der Nederlandsche Handel-Maatschappij alhier.

Die daaromtrent eenige inlichting mogt kunnen geven, wordt beleefd verzocht dezelve te brengen ter kenisse van

(1432) H. W. DU PERRON.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Ed. D. Latapie. (1428)

De ondergeteekenden, Officieren-Commissarissen der Militaire Cantine te Willem I, maken aan belanghebbenden bekend, dat er ten bureele van den Militairen Kommandant aldaar, den 16den Julij aanstaande,

Uitbesteding zal plaats hebben,

omtrent de levering van dranken, enz., benoodigd voor de Cantine daar ter plaatse, voor het jaar 1857.

Informatiën kunnen genomen worden onder franco brieven, aan de Commissarissen der Cantine.

PRAGER.

(1459) PENNING.

Vesting WILLEM I.

Bij Acte, op den 16 Februarij 1856 voor den Notaris *Coenraad van der Voort van Zijp* en getuigen, te Amsterdam gepasseerd, is tusschen de firma *Wilmer & Dohts* gevestigd te Amsterdam, en den heer *Christian Heinrich Carl Ulrich Conrad Engelhard*, zich schrijvende *U. Engelhard*, thans wonende te Batavia, eene vennootschap aangegaan onder de firma *Engelhard & Co.*, gevestigd te Batavia, tot het drijven van commissiehandel, waarvan de heer *U. Engelhard* alleen de teekening heeft; aangevangen 16 Februarij 1856, eindigende 31 December 1856.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening van art. 28 van het wetboek van koophandel. (1436)

De heer *L. A. Saportas*, te Ploemboen, heeft op den 21 Junij voor de verdere liquidatie der firma *Walker & Barkey*, te Cheribon, bedankt. (1447)

Op een Land wordt gevraagd een **Opziener**, tractement naar bekwaamheid. Adres franco brieven aan de heeren

(1423) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bodemarij.

Wordt gevraagd eene somma van vijf à zeven duizend Gulden op Bodemarij op het Amerikaansche barkschip **Auckland**, gezagvoerder *C. Nelson*, met inventaris en verder toebehooren, voor eene reis van *Soerabaya* naar *China*.

Gegadigden gelieven hunne inschrijvingen vóór of op den dertigsten Junij aanstaande te bezorgen ten kantore van den notaris *Eekhout* te Soerabaya of bij de Agenten

(1422) FRASER, EATON & Co.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1443) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Slaven en Vrijen,

uitgegeven door Dr. W. R. van Hoëvell, derde druk, (volksuitgave), 2 dln.

Prijs franco per post *f* 5.

Nog weinige exemplaren te bekomen bij

(1454) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

---

moed meer verloren, de arbeid werd door hem met lust en ijver voortgezet, maar zoo dikwerf Anders uit het veld huiswaarts keerde, had hij een nieuwen aanval van zwaarmoedigheid, dien hij niet altijd in staat was te overwinnen. Dan gebeurde het wel eens dat hij, mistroostig wordende, zijne droefgeestigheid niet van zich kon afwerpen, den arbeid staakte, op de knieën nederzonk op de vochtige aarde, en nieuw kracht en hulp zocht in het gebed. Geen enkele maal keerde hij van den akker huiswaarts, of hij had het genoegen, dat Anne Marie hem vriendelijk te gemoet kwam; de avond schonk hem dan een aangenaam, ja, gelukkig uur, want in het gezelschap van de nog steeds innig door hem beminde vrouw, werd deze doorgebragt in vriendelijke gesprekken, terwijl hij zich bezig hield met het vervaardigen van eenig snijwerk of anderen arbeid. Wel was Anders daarbij tegenwoordig, maar deze nam zelden deel in het onderhoud, en zette zich gewoonlijk in een hoek van het vertrek neder, waar hij weldra insliep; Jens had de gewoonte, zich, zoo spoedig mogelijk, na den arbeid te verwijderen om het overige gedeelte van den avond in de eene of andere herberg in onmatigheid door te brengen. Het onderscheid tusschen zijne beide knechts viel Anders spoedig in het oog, en mogt hij aanvankelijk door jaloezij en vooroordeel tegen Svend zijn ingenomen geweest, dit nam met elken dag meer en meer af; bij toonde allengs een vriendelijker gelaat, bejegende hem allengs voorkomender, ja, ging eindelijk zoo ver, dat hij zijn gedrag telkens prees en zijne vrouw verzocht, dat zij den braven, oppassenden knecht, na het verrigten van zijn moeijelijken arbeid, bijzonder goed zou onthalen. Jens daarentegen overlaadde hij telkens met de hevigste verwijtingen en scheldwoorden, en hiertoe had hij maar al te dikwijls zeer gegronde reden, want hij was een voorbeeld van traagheid. Wat betreft de wijze, waarop Anders zich jegens zijne vrouw gedroeg, ook ten dezen opzigte had eene aanmerkelijke verandering plaats; en het gevolg hiervan was, dat Svend meer welwillendheid voor hem begon te gevoelen. Anders zag, dat zijne vrouw vlijtig en zuinig bleef in de huishouding, 't geen hem buitengewoon aangenaam was; daarenboven had zij hem een niet onaanzienlijk vermogen mede ten huwelijk gebragt, 't geen vooral in de oogen van den boerenstand van groot gewigt is. Dit een en ander oefende een zeer gunstigen invloed uit op de gemoedsstemming der drie voornaamste leden van dit gezin, zoodat het onderling verkeer voortdurend meer ongedwongen en aangenamer werd.

Dit beviel echter den kwaadwilligen Jens volstrekt niet. Werd hij door Anders op eene gestrenge manier berispt, dan had hij altijd iets daartegen in te brengen, en dit liep eindelijk zoo hoog, dat hij hem op allerlei wijzen begon te plagen en te ergeren, 't zij door norschheid of door zijn onbeschaamd gedrag. Herhaaldelijk kwam hij des avonds zwaar beschonken te huis, en gaf op de zeer gegronde berisping van zijn meester niet de minste acht. Dit ging van kwaad tot erger, want zijne oude hartstogt voor het spel was op nieuw ontwaakt, en zoo dikwerf de fortuin hem den rug toewendde, trachtte hij zijn verdriet door een onmatig gebruik van sterken drank te verzetten. Eens op een avond dat hij weder ongelukkig had gespeeld, keerde hij in een zeer opgewonden toestand huiswaarts; aldaar aangekomen zijnde, opende hij de deur en verzocht Svend buiten te komen, dewijl hij hem iets wenschte mede te deelen. Naauwelijks had Svend aan zijn verlangen voldaan, of hij zag duidelijk aan zijne gebaren, dat Jens beschonken was.

(*Wordt vervolgd.*)

Boekhandel H. M. van DORP, te Batavia.

Ontvangen:

De Nederlandsche Spectator,

Weekblad van den *ouden Heer Smits*, 1ste jaar, No. 1—18, 52 nommers per jaar. Prijs per mail *f* 20.
(1463) Prijs buiten Batavia *f* 22.

Fijne Speelkaarten

met en *zonder* vergulde randen, te bekomen bij
(1420) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Cowvan's Razor Sharpener à *f* 10.
Fijne Engelsche Scheermessen,
per paar *f* 20 à *f* 25.

Te bekomen bij
(1382) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang**
op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia**
op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
(1444) MACLAINE, WATSON & Co.

Voor Vracht en Passage naar Tjilatjap

wordt aangeboden het Nederl. barkschip **Generaal Michiels**, kapitein *P. G. Visser*, omstreeks het midden der volgende week derwaarts vertrekkende.

Adres den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden en de Agenten
(1407) TIEDEMAN & VAN DER BURG.
BATAVIA, 20 *Junij* 1856.

Tegen het einde der maand Julij

zal van hier regtstreeks naar Nederland vertrekken het snelzeilend, tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt schip **GERARDUS JACOBUS**, kapitein *H. B. C. H. Ruysch*, hebbende eenen bekwamen docter aan boord.

Degenen die van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken gelieven zich te Adresseren te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co.*, en den gezagvoerder, en alhier bij de agenten
(1450) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het daartoe uitmuntend ingerigt Nederl. fregatschip **Aldebaran**, kapt. *B. G. Maijboom*, voerende een geëxamineerden Doctor. Het vertrek van hier tegen het laatst der volgende maand zullende plaats hebben.

Nadere idformatiën te bekomen bij de Agenten
(1406) TIEDEMAN & VAN DEN BURG.
BATAVIA, 21 *Junij* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederl. barkschip **Padang**, kapitein *M. W. Zwart*. hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers, het vertrek omstreeks het begin der maand Augustus van hier kunnende plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren *Dorrepaal & Co.* te Samarang, de heeren *Schimmelpenninck & Co* te Soerabaya en de Agenten
(1408) TIEDEMAN & VAN DER BURG.
BATAVIA, 21 *Junij* 1856.

BATAVIA.

Men schrijft ons van Muntok 18 Junij het volgende: Op den 19den der vorige maand is met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, van hier naar Batavia vertrokken, de majoor der infanterie B. T. Reiger, ridder der militaire Willemsorde 4de klasse, militaire kommandant van Banka, in garnizoen te Muntok. Dat vertrek wordt ten zeerste, zoowel door militairen, als andere ingezetenen ter hoofdplaats, betreurd. En dit niet ten onregte. Gedurende zijn bijna driejarig verblijf toch te Muntok, heeft de majoor Reiger de achting en vriendschap van een ieder verworven. Minzaam jegens zijne ondergeschikten en vertrouwelijk met degenen, die dagelijks met hem omgingen, wist hij elkeen voor zich in te nemen. Zijne ronde inborst en goede eigenschappen als mensch, gepaard met zijne echte krijgsmans hoedanigheden, deden hem die achting in ruime mate verdienen.

Ten einde hem daarvoor een openlijk bewijs van hulde toe te brengen, vereenigden zich de ingezetenen van Muntok, op den 16den te voren in het Societeitsgebouw alhier, alwaar door hen ter zijner eere een thé dansant werd gegeven. De zaal was daartoe smaakvol ingerigt. Gulle en ongestoorde vreugde heerschten tot laat in den nacht, terwijl menige toast werd gedronken op het welzijn van den geëerden gast en zijne echtgenoote.

Weinige dagen later boden de heeren officieren van het garnizoen, hem een gastmaal aan, hetwelk mede getuigde van de hooge achting, welke men den majoor Reiger toedroeg. Bij die gelegenheid werd hem eene schoon bewerkte Zilveren Vaas ten geschenke aangeboden, aan de eene zijde prijkende met de woorden: »Hulde aan den majoor B. T. Reiger'', en waarop aan den anderen kant de namen der officieren gegraveerd zijn. Met leedwezen zag men den heer Reiger vertrekken, die voorzeker nog langen tijd bij een ieder die hem gekend heeft, in aangename herinnering zal blijven.

— In den nacht van den 25sten op den 26sten Mei ll., heeft de Chinees Liong Assin, in de kampong Tandjong, distrikt Muntok, woonachiig, zich door het innemen van rattenkruid, van het leven beroofd. De oorzaken van dien zelfmoord zijn tot dus verre onbekend.

Bantam. — Van hier is medegedeeld, dat in den nacht van den 11den op den 12den Junij jl. de kust van het district Anjer door eene buitengewoon hooge zee werd geteisterd. De rivier Pasang Tenang, die even ten zuidwesten van Anjer nabij het poststation Sirieh in zee vloeit, door zware regens aangezwollen, werd door den geweldigen aandrang der zee gestuit en baande zich een geheel nieuwen uitweg. Hierbij ontstond eene doorbraak van circa 50 voeten rhijnl. breedte en 200 voeten lengte, welke de vernieling van een steenen vaccineerloots en eenige bamboezen gebouwen, alsmede de instorting voor het grootste gedeelte van de kapitale houten brug over de rivier ten gevolge had. Volgens eenen der districts mantries, die zich op dat oogenblik nabij de plaats van het ongeval bevond, was de zee ten 10 ure des avonds van den 11den onstuimig geworden, hetgeen zonder dat daarbij sterke wind was te bespeuren, tot den volgenden dag laat aanhield. Zoo als hij beweerde, hadden de golven nu en dan eene vroeger zelden waargenomen hoogte bereikt, waardoor groote van de kust zigtbare schepen soms geheel voor het oog verdwenen waren. Van elders waren nog geene waarnemingen omtrent dit verschijnsel bekend geworden.

(*Jav. Cour.*)

Probolingo, 18 Junij. Dezer dagen wilde een postillon bij het postbureau alhier, zijn paard zadelen, om de brieven naar Bezoekie over te brengen, doch naauwelijks was hij van zijn matje opgestaan, toen hem een zenuwtoeval overviel en hij plotseling op de plaats dood bleef.

(*S. N. & Adv. Blad.*)

Aankomst van de Mail.

In den vroegen morgen van Maandag ll. kwam alhier ter reede van Singapore aan de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Prins*, medebrengende de Europesche dagbladen, loopende tot den 10den Mei.

HET VREDE CONGRES.

Nadat de gevolmagtigden op het Parijsche congres op het einde der maand Maart, een [illegible] ten, hetwelk een einde maakte aan een staat van zaken, die, had hij langer voortgeduurd, wegens zijnen invloed op het lot der volkeren, van niet te overziene gevolgen zou zijn geweest, kon het geen bevreemding baren, dat men met ongeduld uitzag naar den inhoud van dat vredes-tractaat en naar de protocollen, die echter beide niet eer openbaar zouden worden gemaakt, dan na de uitwisseling der ratificatien. Wij zeggen ook de protocollen, want men wist door eene officiële mededeeling, dat ook deze ter kennis van het publiek zouden worden gebragt. Wel is waar had men dien weg niet ingeslagen ten opzigte van het verhandelde op het Weener congres in 1815, waarvan geen letter meer dan het vredes-tractaat ter algemeene kennis werd gebragt, hoewel ook toen reeds eene echt constitutionnele regering, en daarmede een zeer ontwikkeld parlementair leven, in Engeland plaats had, en het parlementair stelsel ook weer in Frankrijk ingevoerd werd — maar de zucht naar openbaarheid en de behoefte daaraan hadden sedert zoo zeer veld gewonnen; men was op het tegenwoordige congres zoo zeer van de noodzakelijkheid doordrongen; om niet alleen openbaar te maken hetgeen als een uitvloeisel der meerderheid beschouwd kan worden, hoedanig toch het tractaat kan worden aangemerkt, maar ook de rigting te verkondigen, die elk der betrokken mogendheden voorstaat, waartoe alleen eene naauwere kennismaking met hetgeen gesproken en gewisseld is, kan strekken, dat men niet aarzelde van de gedragslijn af te wijken, welke ten deze door de mogendheden op het Weener congres gevolgd is. Daarenboven had men in dit opzigt reeds een précédent. Op de Londensche conferentie, een uitvloeisel van den Belgischen opstand, die de afscheiding van Belgie en de oprigting van dit land als zelfstandigen en onafhankelijken staat ten gevolge had, begreep men reeds iets voor de openbaarheid te moeten doen, door het bekendmaken der protocollen, welke echter weinig meer leerden, dan uit het tractaat zelf geput kon worden. Thans was er eene keuze tusschen eene openbaarmaking bij wijze van proces-verbaal, waarin nagenoeg al het verhandelde in het congres zonde worden teruggegeven, of bij wijze van protocol, dat daarvan slechts een resumé zou bevatten en waarin gezegd en verzwegen kon worden wat men goedvindt. Had men tot het eerste besloten, men had menige belangwekkende bijzonderheid vernomen. Het was echter wel te wachten, dat men niet openbaar zoude maken, op welke eventueele gebeurtenissen door dezen of genen gevolmagtigde welligt bij wijze van voorspelling gewezen is; welke wenschen uitgesproken zijn en welke men verlangde bevredigd te zien; welke verwijten zijn gedaan en tot welke onaangename discussien deze geleid hebben; want dat, met inachtneming zooveel mogelijk van diplomatieke vormen, in den boezem van het congres niet immer eene taal gevoerd is, vrij van alle hartstogtelijkheid, mag men gerust aannemen, al is in de protocollen niets van de bitterheid opgenomen, die nu en dan de kalmte der discussie kwam storen.

Er was besloten het tractaat en de protocollen niet eer openbaar te maken dan na de ratificatien. Onder-
tusschen heeft de drukpers het tractaat weten me
te worden vóór het geratificeerd was, en zelfs het p
tocol van de zitting van 8 April, die aan hoogstbel
rijke aangelegenheden gewijd was, was zij in s
mede te deelen. Nu men de officiële stukken be
ziet men, dat die mededeeling met volkomene getr
heid heeft plaats gegrepen.

Het ligt geenszins in ons plan het tractaat, dat
34 artikelen bestaat, van begin tot einde in al
bijzonderheden na te gaan. Wij kunnen slechts
voornaamste bepalingen in hoofdtrekken te zamen tr
ken. Het getuigt inderdaad van een geest van ge
tigdheid en vredelievendheid, die veroveringszucht
sluit en de zekerheid geeft, dat de overtuiging die
len bezielt van den naauwen band, welke de belan
van alle volken te zamen snoert, voortaan een bel
zal zijn voor het verbreken der vriendschappelijke
trekking der magthebbenden.

In de eerste artikelen is bepaald, dat het grondgeb
van de eene partij, hetwelk gedurende den oorlog d
de andere veroverd of bezet is, teruggegeven zal w
den. Sebastopol, Balaklava, Kamiesch, Souchoum K
enz. zullen dus alle weer aan Rusland en Kars
Turkye overgegeven worden. (Op het tegenwoord
oogenblik is zelfs Kinburn reeds ontruimd). Daar
tegen verbindt zich Rusland (art. 20) een gedeelte v
Bessarabie af te staan, hetwelk in groote trekken
het tractaat omschreven is, doch waarvan de m
naauwkeurige afbakening door eene commissie zal wo
den bepaald. Dat af te stane grondgebied zal bij M
davie ingelijfd worden. Het verdient vooral opmerki
dat het verlies, hetwelk Rusland aan grondgebied o
dergaat, in uitgebreidheid veel minder is, dan dat wa
toe die mogendheid zich reeds vroeger op de confere
tie te Weenen bereid verklaard heeft; en nog wordt
het desbetreffende art. 20, als ware het om Ruslan
eer te sparen, die afstand verklaard te geschieden, t
einde de vrijheid der scheepvaart op den Donau des
beter te verzekeren. Dit schijnt dan ook werkelijk h
eenige doel geweest te zijn, dat met dien afstand beoo
is, want de belangrijke vestingen Reni, Ismail en Ki
behooren onder het afgestane deel, zoodat Rusland,
wilde het dit, de vrije vaart niet meer zal kunnen b
lemmeren. Aan de onderdanen der verschillende m
gendheden, welke door deel te nemen aan de oorlog
gebeurtenissen, ten voordeele des vijands, wordt do
ieder derzelve algeheele amnestie verleend. Dit sl
blijkbaar op de Circassiers. Ondertusschen weet m
reeds, dat deze daarvan geen gebruik wenschen te m
ken, maar hunne onafhankelijkheid eischen. Eene co
missie uit hun midden is reeds tot dat einde te Co
stantinopel aangekomen, om vertoogen bij den divan
te dienen, die zij almede tot Frankrijk en Engela
zullen rigten, zonder twijfel eene vruchtelooze pogi
Art. 7 constateert, dat Turkye in het Europesche st
tenstelsel opgenomen wordt. Alle contracterende m
gendheden verbinden zich derhalve de integriteit
onafhankelijkheid van het Ottomannische grondgeb
te eerbiedigen.

Wat de Hatti Houmaïonn betreft, men zal zich h
inneren, dat deze aangelegenheid reeds vóór dat
protocollen bekend waren, gezegd werd tot onverwac
moeijelijkheden in den boezem van het congres aan
werkelijk tegen den wensch der overige gevolmagtigden
verzet, om deze firman in het tractaat, als een in
grerend bestanddeel daarvan, op te nemen. Hij gron
die weigering op twee redenen: vooreerst zou aan de
firman, door hare opname in het tractaat, het kara
ter eener vrijwillige daad des sultans ontnomen en da
aan het voorkomen van dwang gegeven worden; t
andere worden door die firman binnenlandsche adm
nistrative hervormingen noodzakelijk, waarin, in str
met het volkenregt, de andere mogendheden het r
zouden bekomen zich te mengen, indien de firman e
deel van het tractaat uitmaakte en dus ook gelij
kracht van uitvoering bekwam. Om aan deze bezwar
te gemoet te komen, is de firman bij art. 9 opgenom
doch alleen bij wijze van bloote vermelding en ond
verklaring, dat zij het vrijwillige uitvloeisel is van d
sultans souvereinen wil. Terwijl de andere mogendh
den verder de hooge waarde daarvan constateren, g
ven zij te kennen, dat die firman haar geenszins h
regt geeft zich te mengen in de betrekkingen van de
sultan met zijne onderdanen of in het inwendige be
stuur van zijn rijk.

Vloeit nu hieruit voort dat aan de overige mogend
heden alle regt ontzegd is, om zich in de binnenland
sche aangelegendheden van Turkije te mengen, onver
schillig welke zaak het geldt, zelfs de gelijkstelling de
Christelijke onderdanen met de Mahomedanen en d
wijze der toekenning daarvan, of alleen ten opsig
van andere binnenlandsche aangelegenheden? Indie
het eerste de zin is, dat bij den eersten oogopsla
schijnt, dan is hiermede de vierde der voorwaarden i
strijd, waarop de vrede als grondbeginsel gebaseerd is
welke zegt, dat de Christelijke onderdanen van de
sultan gelijke regten als de Mahomedanen zullen genie
ten. Bij het niet nakomen of niet eerlijk uitvoere
dezer voorwaarde is zij geschonden, en met haar oo
het tractaat zelf. Het is intusschen te hopen, dat d
nimmer tot eene ongelegenheid moge aanleiding geve
De goede wil des sultans althans, om eene eerlijk
uitvoering aan dien firman te geven, is reeds volledi
gebleken.

In artt. 11—14 wordt gehandeld over de Zwarte Ze
welke geneutraliseerd zijnde, alleen voor handelsch
pen opengesteld wordt. Vreemde consuls zullen de
halve, ter verzekering van de commercieele belang
van alle natien, in de Russische en Turksche have
aan die zee toegelaten worden. Er zal geen maritie
arsenaal opgerigt of behouden worden. Rusland e
Turkye zullen eene afzonderlijke overeenkomst sluit
tot bepaling van het aantal ligte vaartuigen, dat e
dier mogendheden in de Zwarte zee zal mogen ond
houden tot verzekering der dienst op de kust. D
overeenkomst zal dezelfde kracht hebben als het tr
taat. Artt. 15—20 handelen over den Donau, waar
ten opzigte van de scheepvaart, dezelfde beginselen t
gepast worden als op het Weener congres bepaald
ten aanzien der stroomen, die verschillende staten do
loopen. Alle belemmeringen zullen worden opgehev
Er zullen twee commissien benoemd worden: eene
delijke, ter verbetering van het vaarwater van Isaktsc

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 25 Junij 1856, No. 51.

af, en eene permanente, welke met onderscheidene werkzaamheden zal belast zijn. In deze laatste commissie, zullen ook Wurtemberg en Beijeren vertegenwoordigd worden; dit geschiedt alleen omdat de Donau in eerstgemeld land zijn oorsprong neemt en door het laatstgemelde loopt. Elk der contracterende mogendheden mag aan de Donaumonden twee ligte vaartuigen laten stationneren. Artt. 22—27 handelen over Moldavie en Wallachije. Deze vorstendommen, onder de leenheerschappij van Turkye geplaatst, zullen alle regten genieten, welke zij thans bezitten en onder den gezamenlijken waarborg der contracterende mogendheden staan, zoodat elk uitsluitend protectoraat vervalt. De constitutie zal worden herzien, en eene commissie zich met dat doel daarheen begeven, en om te beter met de behoeften der bevolking bekend te worden, zal zij inlichtingen ontvangen van een tot dat einde benoemden raad, die eene vertegenwoordiging van al de klassen der bevolking daarstelt. Nadat deze commissie de grondslagen voor de nieuwe constitutie ontworpen heeft, zal zij haar werk naar Parijs opzenden, ten einde aldaar voor goed vastgesteld te worden. Men kan, bij eene aandachtige lezing van het tractaat, niet ontkennen, dat aan die Vorstendommen eene groote mate van vrijheid en onafhankelijkheid gelaten is. Hunne strijdmagt zal nationaal zijn, en zelfs de Porte mag er, ter verzekering der rust of tot demping van onlusten, geen troepen heenzenden, dan met goedkeuring der contracterende mogendheden. De leenheerschappij zal zich dus bepalen tot eene jaarlijksche schatting aan den sultan en tot verkiezing door dezen van de beide hospodars uit eene voordragt, die een vertegenwoordigend ligchaam hoogstwaarschijnlijk zelf zal opmaken. In de voorloopig bepaalde regeling van de aangelegenheden der Vorstendommen, op de conferentie te Constantinopel, welke ongetwijfeld hier en daar tot grondslag bij de eindregeling zal worden aangenomen, is bepaald dat de hospodars voor hun leven benoemd en niet anders ontslagen kunnen worden dan ten gevolge van hoog verraad, in een behoorlijk vonnis ten hunnen laste uitgesproken. Het mag overigens als een gelukkig toeval aangemerkt worden, dat het bestuur van vorst Ghika en prins Stirbey binnen eenige weken regtens komt te vervallen, uit kracht van het tractaat van Balta Liman, in 1849 gesloten, waarbij bepaald is, dat zij voortaan slechts voor zeven jaren zouden worden benoemd, in plaats zoo als vroeger, voor hun leven, krachtens eene verkiezing. Ware dit niet het geval, men zou thans moeijelijk hunne regten met den nieuwen staat van zaken weten te vereenigen. Ondertusschen luiden de berigten, dat de Porte aan de beide hospodars officieus heeft aangeschreven, om hun ontslag in te dienen, ter betere verzekering der regeling, waaruit de nieuwe staat van zaken geboren zal worden; dat prins Ghika daaraan gehoor heeft verleend en den zwakken staat zijner gezondheid als voorwendsel van zijn ontslag heeft gegeven; dat echter prins Stirbey geweigerd, maar daarop zijn ontslag bekomen heeft, en verder, dat de Porte een voorloopigen raad voor de beide Vorstendommen heeft benoemd. Hoe dit zij, men kan als zeker aannemen, dat prins Stirbey, door den sultan niet dan noode zal herbenoemd worden, daar hij verdacht wordt meer de Oostenrijksche dan de Turksche belangen te behartigen. Het is ook bekend, dat hij de jaarlijksche schatting aan Turkije geweigerd heeft te betalen, onder voorgeven van den slechten staat van 's lands financiën; terwijl hij zich niettemin aan eene ergerlijke geldverspilling zou schuldig maken tot het winnen eener volkspartij in zijn belang. Hier verdient ook vermelding, dat, blijkens de protocollen, de Fransche, Engelsche, Russische en Sardinische gevolmagtigden de vereeniging van beide vorstendommen onder één bestuur voorstelden, maar hiertegen hebben zich de Turksche en Oostenrijksche gevolmagtigden verzet. De betrekking van Servie tot Turkije blijft dezelfde. De sultan mag er een garnizoen in leggen; doch even als Moldavie en Wallachije, blijft het onder den gezamenlijken waarborg der mogendheden.

Art. 31 van het tractaat bepaalt, dat het Turksche grondgebied, zoodra dit slechts zal kunnen geschieden, door de vreemde troepen zal worden ontruimd. De protocollen geven dienaangaande eenige meerdere opheldering. Daarnit blijkt namelijk, dat de geallieerden zich verbonden hebben, om uiterlijk binnen zes maanden, zoowel het veroverde grondgebied in Rusland als het bezette in Turkije, door hunne troepen geheel en al te doen ontruimen, terwijl de Oostenrijksche gevolmagtigden verklaard hebben, dat de Vorstendommen binnen korteren tijd door de Oostenrijksche troepen zullen ontruimd zijn. Art. 32 verzekert ten opzigte van den in- of uitvoerhandel, de wederkeerige uitvoering van bepalingen, welke voor het uitbreken des oorlogs van kracht waren, tot dat deze door andere tractaten of overeenkomsten vervangen zullen zijn. Ligt in deze woorden eene zekere toezegging opgesloten eener mildere handelswetgeving in Rusland? Wie kan het beslissen; maar dat het daartoe zal komen, is het algemeene gevoelen.

Bij het tractaat zijn drie aanhangsels gevoegd, die gelijke kracht hebben als het tractaat zelf. In het eerste wordt bepaald, dat gelijk het immer gebruikelijk was, geen vreemde oorlogschepen in de Dardanellen mogen komen, zoolang Turkije zich in vrede bevindt, gelijk ook in het tractaat van 1841 bepaald was, met uitzondering echter van twee ligte oorlogsvaartuigen, die bestemd zijn om aan de Donau-monden te stationneren, tot verzekering der nieuwe rivier-regeling. — Het tweede aanhangsel voorziet in de regeling der oorlogschepen, die Rusland en Turkije in de Zwarte Zee zullen mogen onderhouden tot verzekering der dienst op beide kusten. Voor elk is dit getal vastgesteld op zes stoomschepen van hoogstens 800 ton en vier ligte stoom- of zeilvaartuigen van hoogstens 200 ton. Het derde aanhangsel bepaalt, dat de Alands-eilanden door Rusland niet weer versterkt mogen worden en dat aldaar geen militair of maritiem établissement mag bestaan. Gelijk men ziet, is van het onbestemde vijfde punt, dat den geallieerden het regt gaf, om nog bijzondere voorwaarden vast te stellen, eene afzonderlijke conventie gemaakt. Men was dus in den beginne goed ingelicht, toen men zeide dat die voorwaarde een eisch tot slechting van de vestingwerken op de Alands-eilanden inhield. Dit aanhangsel is alleen onderteekend door de gevolmagtigden van Frankrijk, Engeland en Rusland. Verder is nog eene afzonderlijke verklaring opgesteld nopens de zeeregten, die bij een eventueelen oorlog geldig zullen zijn. Hetgeen in den oorlog tegen Rusland aangenomen was, wordt toekomstig als algemeen regt erkend. Men zal zich herinneren, dat Noord-Amerika reeds bij het uitbreken van dien oorlog daarvoor geijverd en dat ook Pruissen dit gevoelen voorgestaan heeft.

Wat, kan men nu vragen, is bepaald ten aanzien van Nicolaïeff? Mogen de maritime en militaire établissementen aldaar in stand blijven, of moeten ze opgeheven worden? Deze vraag lost zich eigenlijk op in eene andere: Is Nicolaïeff al dan niet aan de Zwarte Zee gelegen? Men zal zich herinneren, dat daarover in der tijd veel polemiek gevoerd is; maar toen leefde men nog in een tijd van verbittering, en de bewijsgronden droegen dus niet den stempel van die onpartijdigheid, waarop het bij eene eindregeling zoo zeer aankomt. De protocollen geven ten dien aanzien opheldering. Lord Clarendon heeft namelijk deze kwestie in het congres beginnen aan te roeren. Hij zeide, dat Rusland te Nicolaïeff een groot maritiem arsenaal bezit welks behoud in strijd zou zijn met de aangenomen grondbeginselen. Daar hij echter overtuigd is, dat dit arsenaal niet aan de oevers der Zwarte Zee gelegen is, zoo is zijne meening geenszins dat Rusland gehouden is de aldaar aanwezige werven te vernietigen; evenwel moest hij opmerken, dat de openbare meening aan Rusland voornemens zou kunnen toeschrijven, die het niet kan koesteren, indien Nicolaïeff het gewigt behield, dat het als middelpunt van maritime constructien verkregen heeft.

Graaf Orloff heeft hierop geantwoord, dat Rusland met het aannemen der vredesvoorstellen, alle verbindtenissen, welke daarvan het gevolg zijn, op zich genomen heeft eerlijk ten uitvoer te brengen. Doch daar Nicolaïeff nu verwijderd is van de kusten der Zwarte Zee, zoo gedoogde Ruslands waardigheid niet, om een beginsel te laten uitstrekken voor het binnenland, dat alleen op de kusten van toepassing is, dat overigens de veiligheid en de surveillance dier kusten gebieden, dat het een zeker aantal ligte schepen in de Zwarte Zee onderhoudt, zoo als men erkend heeft; dat het echter, om te voldoen aan zijne verbindtenissen en tevens aan de behoeften der maritime dienst, de Czaar geen andere oorlogsscheppen te Nicolaïeff zal laten bouwen, dan zulke, waarvan sprake is in de grondslagen. — Met deze verklaring namen alle gevolmagtigden genoegen, zoodat Nicolaïff als zoodanig behouden blijft.

Hier is het de plaats om, hoewel beknopt, terug te komen op de zitting van 8 April, waarvan het protocol, gelijk gezegd is, reeds vroeger bekend werd, en waarin hoogstbelangrijke aangelegenheden behandeld en gewigtige discussien gevoerd zijn. De Fransche minister van buitenlandschen zaken begon met daarin de zaken van Griekenland, van Napels en van den Romeinschen staat met name te berde te brengen, doch ging eigenlijk verder, door van de regeringen in Italie in het algemeen te spreken, en van de maatregelen die aldaar genomen waren. Blijkbaar sloeg dit op den staat van zaken in Parma en het gedrag der Oostenrijksche bezettingstroepen. Omtrent Griekenland betreurde hij het, dat de staat van zaken nog geenszins eene terugroeping der troepen gedoogde, die dat koningrijk, tot voorkoming van de grootste gevaren, alsnog bezetten. Datzelfde gold ten opzigte van den pauselijken staat, en niets zou wenschelijker zijn dan dat die bezetting kon ophouden, dat dan ook zoodra mogelijk zal geschieden. Aan Sicilie zou men eene groote dienst bewijzen, wanneer de mogendheden die regering indachtig maakten op den verkeerden weg, door haar ingeslagen. Vervolgens vroeg hij of het niet wenschelijk was dat men door eene goed begrepene amnestie de verdwaalden zocht terug te brengen, waardoor de regeringen sterker zouden worden en de demagogen aanhangers verliezen. Die woorden waren te duidelijk, om hierin ook geen zinspeling te zien op de amnestie, door Oostenrijk uitgevaardigd ten gunste van de uitgewekene Lombarden, maar welke dien naam geenszins kan dragen, wegens de uitzonderingen en belemmeringen, waaraan Oostenrijk haar onderwierp. Het geschil tusschen Oostenrijk en Sardinie dienaangaande heeft dan ook nog niets in kracht verloren. Meer verwondering dan het ter tafel brengen van deze aangelegenheden, welke men kon voorzien, wekte zijne rede over de buitensporigdeden der Belgische drukpers. Dat was iets wat men wel het minste verwachtte. De Belgische regering, zeide hij, gedroeg zich loffelijk, maar zij kon daaraan geen einde maken, omdat de wetgeving daar te lande vrijelijk spel geeft aan de tegen de Fransche regering talrijk verspreide vijandige geschriften, waarin luide de opstand gepredikt wordt. Zelfs dagbladen hebben niet geaarzeld het genootschap *la Marianne*, dat maar al te zeer bekend is, in openbare bescherming te nemen. Het zou te betreuren zijn, indien Frankrijk in de noodzakelijkheid gebragt werd aan Belgie begrijpelijk te maken, dat de wetgeving op dat stuk gewijzigd behoorde te worden. Wanneer de overige gevolmagtigden het nopens deze zaak met hem eens waren, dan zou de Belgische regering, ondersteund door de meerderheid der bevolking, waarschijnlijk daartoe in staat gesteld worden. Aldus zouden de gevaren worden afgewend, die anders noodzakelijk daaruit moesten voortspruiten.

Lord Clarendon sprak daarop niet alleen in gelijken geest nopens de Grieksche en Italiaansche zaken, maar ging zelfs verder. Onder anderen zeide hij te gelooven, dat in het bestuur van den pauselijken staat vele gebreken zijn, waaruit gevaren kunnen voortvloeijen, die het congres allezins het regt heeft te voorkomen; want zoo men zich daarin nalatig toonde, dan zou men juist de revolutie in de hand werken. In deze laatste woorden is, zoo als men ziet veel meer dan in de rede van graaf Walewski, het beginsel eener directe bemoeijing vooropgesteld. Verder beval hij de invoering van een wereldlijk bestuur en de organisatie van een administratief stelsel aan, dat meer in overeenstemming is met den geest der eeuw en het geluk des volks beoogt. Deze hervormingen zoude misschien te Rome eenige moeijelijkheden ondervinden; maar in de legatien zoude het gemakkelijk gaan. Ook sprak hij in bepaalde bewoordingen over de Oostenrijksche bezettingen in Italie en noemde onder anderen Bologna, waar die troepen thans reeds 8 jaren huisvesten.

Wat den aanval tegen de Belgische drukpers betreft, die is, gelijk wel bevroed kon worden, door lord Clarendon geenszins in gelijken geest beantwoord. Engeland toch is het land, waar de drukpers van alle mogelijke banden ontdaan is. Wie daar die vrijheid zou willen verkorten, zou de geheele natie tegen zich in het harnas jagen. Buitendien was Belgie, als zwakke mogendheid, juist die staat, waarover Walewski het beste spreken kon, maar het verwijt van dezen trof welligt ook Engeland, waar de dagbladen dikwijls artikelen bevatten, die geenszins naar den zin der Fransche regering zijn. Lord Clarendon antwoordde dus, dat hij als minister in een land, waar de drukpersvrijheid het hoofdbeginsel der staatsregeling is, onmogelijk kon instemmen met de wenschen van Frankrijks eersten minister. Men vond het evenwel goed eene zinsnede op te nemen, waarin gezegd wordt, dat die misbruiken der drukpers zeer te betreuren zijn. — Daarna vatte graaf Cavour het woord op, maar gelijk wij reeds gezegd hebben, is in de protocollen niets van de bitterheid en verwijten opgenomen, die nu en dan in de woorden van dezen of genen gevolmagtigde doorstraalden. De rede van Walewski, Clarendon en van Cavour kan men dus als verminkt beschouwen, vooral die van laatstgemelde, die in naam zijner regering en in die van geheel Italie protesteerde tegen de heerschappij der Oostenrijkers in Opper-Italie. Volgens zijn gevoelen zou het schiereiland rust noch vrede genieten, zoolang de laatste Oostenrijker het niet verlaten zal hebben.

Dat deze weinig vleijende verklaring voor Oostenrijk, door zijne gevolmagtigden geenszins in zeer vriendelijke termen beantwoord zou worden, daarin zal Cavour zich zeker niet misrekend hebben. De baron von Hubner zeide onder anderen, dat in allen gevalle de bezetting der Oostenrijksche troepen door de respectieve regeringen in Italie ingeroepen was; maar dat dit geenszins het geval is met de Sardinische troepen, die tegen den wil van den vorst van Monaco, in zijn prinsdom in 1848 binnengerukt zijn en er nog verblijf houden. In de laatste zitting op 16 April (het congres, geopend op 25 Februarij, duurde 51 dagen) moet de betrekking van Sardinie tot Oostenrijk en van beiden tot het overige Italie weer ter sprake zijn gekomen. Buol verdedigde de staatkunde zijner regering; de laatste noemde die afschuwelijk; de eerste wees op de woelingen in Italie, welligt met indirecte beschuldiging van Sardinie; de laatste verklaarde, dat deze niet uitblijven konden tegenover het gedrag der Oostenrijkers; en zoo eindigde die zitting, welke meer dan 6 uren duurde.

In de voorlaatste zitting verklaarde lord Clarendon, dat de rampen des oorlogs nog veel te versch in het geheugen zijn, om niet te wenschen, dat alle middelen worden opgespoord om haren terugkeer te verhoeden; dat reeds in een artikel van het tractaat eene bepaling voorkomt, volgens welke, in geval van verschil tusschen de Porte en een der contracterende partijen, tot bemiddeling daarvan, de tusschenkomst eener bevriende mogendheid zal worden ingeroepen, en dat derhalve deze gelukkige nieuwigheid eene meer algemeene toepassing kon erlangen, waardoor geschillen uit den weg kunnen worden geruimd, die dikwijls alleen geboren worden, omdat er niet immer gelegenheid is om elkander te verstaan en ophelderingen te geven. In dien zin wenscht hij door het congres een besluit genomen te zien, dat geschikt was om het beoogde doel te bereiken, zonder evenwel inbreuk te maken op de onafhankelijkheid der regeringen. Daartoe is het congres dan ook overgegaan, doch evenwel in eenigzins meer beperkte bewoordingen, door namelijk te kennen tegeven, dat het de wensch der vertegenwoordigde regeringen is, dat de staten, tusschen welke een ernstig geschil zou rijzen, zooveel de omstandigheden het veroorloofden, toevlugt zouden nemen tot de goede diensten eener bevriende mogendheid; terwijl men hoopte, dat de regeringen, welke niet op het congres vertegenwoordigd zijn, tot deze gedachte zullen toetreden. Hoewel die wensch ten volle goedkeuring verdient, mag men zich echter afvragen, of de Engelsche gevolmagtigde tot dat voorstel niet geleid is door de begeerte, om Amerika de bemiddeling te zien aannemen, welke Engeland in het bekende geschil voorgesteld heeft.

Laatste Berigten.

Nopens de zending van den heer Pahud naar Egypte, leest men in het *Journal des Débats* het volgende schrijven uit Alexandrië, dd. 19 April:

„Dezer dagen bevond zich in deze stad, op zijne doorreis naar de Roode Zee, de heer Pahud, nieuw benoemd gouverneur-generaal der Nederlandsch Oost-Indische bezittingen, een post, die gedurende vele jaren zoo roemrijk werd vervuld, door den heer Rochussen. De heer Pahud was belast met het overhandigen aan den onderkoning van het grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, de hoogste orde der Nederlanden. Hij werd aan Mohammed-Saïd voorgesteld door den heer Ruyssenaers, consul generaal van Holland. De heer Pahud onderhield zich met den onderkoning o. a. over de doorsteking der landengte van Suez en gaf hem de verzekering van de hooge belangstelling, die Holland voor dat grootsche werk koestert, dat den afstand met zijne Oost-Indische koloniën zoo zeer zal doen verminderen."

Dezelfde briefschrijver meldt, dat de werken der doorgraving nog niet aangevangen zijn, doch dat ijverig gearbeid wordt aan het ontwerpen van de plannen, benoodigd voor den aanleg van het zoetwater-kanaal, dat zich van den Nijl tot aan het middenpunt der landengte zal uitstrekken. Overigens wordt in Egypte druk gearbeid aan het aanleggen van andere kanalen, b. v. aan dat van Alexandrie naar Alfé of Mamoudieh, dat weldra gereed zal wezen; uit alle soortgelijke werken voorspelt men er de rijkste gevolgen voor landbouw en scheepvaart. Eindelijk verwacht men eveneens gunstige

resultaten van de vermindering van het staande leger. Egypte had toch geheel op eigen kosten aan Turkije in den jongsten oorlog 37000 krijgslieden geleverd, waarvan het grootste gedeelte nu weder aan den landbouw en de nijverheid kan wedergegeven worden.

BELGIE.

Men leest in de *Echo* van Mons:

Een pastoor in de omstreken dezer stad, onlangs bij het teruggeven van een ontvreemd voorwerp van waarde, als bemiddelaar gediend hebbende, is daarvoor in regten gedagvaard en veroordeeld geworden tot eene boete van 25 francs, omdat hij de wijze, waarop dat voorwerp in zijne handen was gekomen, niet heeft willen doen kennen.

— Mevrouw Allard-Vinchent. te Doornik in 90jarigen ouderdom overleden, laat 78 kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen na.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 25 Maart. Op den 8 dezer maand werden in deze hoofdstad, acht uit Belgie ingevoerde kisten, volgens opgave inhoudende ijzerwerken, doch werkelijk vuurwapenen bevattende, in het pakhuis van een met den doorvoer belasten koopman in beslag genomen. Zij stonden op het punt om naar Koningsbergen en van daar verder naar Rusland verzonden te worden. De Pruissische regering was ten dien opzigte door den Engelschen gezant te Berlijn gewaarschuwd geworden en dat zoo naauwkeurig, dat de daarbij gedane opgave der merken, geheel overeenstemde met die aan de kisten gevonden werden.

Dresden, 16 Maart. Gisteren zijn hier verscheidene zeer schoone paarden, langs den spoorweg van Rusland naar Frankrijk vervoerd wordende, doorgekomen. Dadelijk verspreidde zich het gerucht, dat ze tot een geschenk van den keizer van Rusland aan keizer Napoleon bestemd waren.

— Van den Beneden Rijn wordt het volgende, als een treffend voorbeeld van godsdienstige verdraagzaamheid, medegedeeld.

De gemeente Nauwiller, alwaar de katholijke bevolking bijna even sterk is als die der protestanten, heeft binnen zeer korten tijd en haar pastoor, den heer Vegt èn haar predikant, den heer Swelling, door den dood verloren.

Gedurende 29 jaren hadden er tusschen die beide geestelijken en de leden hunner gemeenten de welwillendste betrekkingen bestaan.

De pastoor stierf nu ongeveer drie weken geleden het eerst. Ter dier gelegenheid deed de predikant de klokken zijner kerk luiden, te gelijkertijd dat die der R. K. gemeente zich deden hooren. Hij zelf geleidde den begrafenisstoet en de lijkbaar werd door de kinderen van de Protestantsche school, met hunne onderwijzers aan het hoofd, gevolgd.

Den 25 Maart overleed de predikant op zijne beurt. De klokken der R. K. kerk verkondigden die droevige gebeurtenis terzelfder tijd met die der Protestantsche en, op den dag der begrafenis, nadat de lijkdienst in laatstvermelde was afgeloopen, voegden de Roomsche kapelaan, de zusters èn de kinderen der Roomsche scholen zich bij den stoet, om het stoffelijk overschot van den predikant ter aarde te bestellen.

Naar de algemeene droefheid der gemeenten, bij die beide treurige plegtigheden te oordeelen, zoude men vermeend hebben, dat zij slechts eene kudde onder een enkelen geestelijken herder uitmaakten.

RUSLAND.

Odessa, 14 Maart. De verwoestingen van de hospitaal Typhus duren steeds voort en onlangs zijn verscheidene geneesheeren, gelijk ook de generaal Engelhardt er aan overleden. Men zegt dat die ziekte nog sterker te Nicolaïef en in de Duitsche koloniën heerscht, ofschoon het te overdreven is, dat het leger in het Zuiden, gelijk sommigen opgeven, 1000 man per dag daaraan zoude verliezen. De militaire autoriteiten wenden alle pogingen aan om de aansteking tegen te gaan, door de hospitalen ruimer in te rigten en de zieken te doen vervoeren. Het schijnt echter dat de uitslag niet zeer gelukkig is. Van 300 zieken van de milicie, die dezer dagen van Otchakoff alhier zijn aangebragt, zijn 20 onder weg en 30 dadelijk na hunne aankomst in deze stad overleden.

— Men schrijft van Revel aan den *Moniteur van de vloot*:

Men verzekert, dat de keizer, na Finland doorgereisd te hebben, ook deze stad en Koerland zal bezoeken, en, ofschoon er nog niets ten dezen opzigte bepaald is, is het toch stellig, dat te Revel de noodige toebereidselen worden gemaakt. Belangrijker is de tijding, die eenen grooten indruk heeft gemaakt, dat te Kroonstadt last is ontvangen om een klein escader, moetende bestaan uit 5, allen stoomschepen van oorlog, uit te rusten, gereed om tegen het midden van Mei zee te kiezen. Een fregat en twee corvetten met schroefstoomvermogen en twee stoomjagten zullen dat escader uitmaken, waarover de admiraal Lütke in persoon het bevel zal voeren, terwijl het, volgens de algemeen verspreide geruchten, dienen zal tot de reis, welke de keizer en zijn broeder Constantijn voornemens zijn, tegen het einde dier maand, in Europa te doen. Het fregat, waarop de admiraals-vlag geheschen zal worden, is geheel nieuw, heeft bij proefneming zeer voldaan en zal voor het gebruik, waartoe het moet strekken, nog prachtige veranderingen ondergaan. De twee corvetten zijn ook nog nieuw, naar de schoonste Fransche en Engelsche modellen gebouwd en loopen zeer vlug. Men kent de bestemming van dit escader nog niet, waaromtrent de te Kroonstadt ontvangene bevelen niets zeggen, maar zoo veel is stellig, dat zij den last bevatten, om voor de bodems, waaruit het bestaat, stuurlieden in dienst te nemen, ten volle bekend met de Fransche en Engelsche kusten.

ITALIE.

Rome, 12 Maart. Onder de misslagen, welke onze regering begaat, mag men wel tellen de beperking door haar omtrent de verspreiding van vreemde dagbladen daargesteld. Dat het land zelve, behalve het officieele, zeldzaam andere dagbladen bezit, zoo vloeit hieruit eene belagchelijke geneigdheid der bevolking voort, om zonder aarzelen aan de ongerijmdste tijdingen geloof te slaan. Zoo zijn Rome's inwoners op dit oogenblik vast overtuigd, dat de Fransche gezant, de graaf van Rayneval, onderrigt zijnde, dat eenige leden van het heilig collegie door hunne inblazingen den paus belet hebben naar Parijs te gaan, den cardinaal Antonelli bedreigd heeft met eene aanstaande landing te Civita Vecchia van 20,000 man troepen, te Toulon vereenigd en oogenschijnlijk bestemd voor het leger in de Levant. De gezant, deze bedreiging doende, zou begonnen zijn met de talrijke diensten door den keizer der Franschen aan den heiligen Stoel bewezen, zoo als het herstel van het Pauselijk gezag, het onderhouden van een Fransch garnizoen ten koste van Frankrijk, het waarborgen der leening van 11 millioen in 1850 op te sommen en geëindigd met den raad, dat de Paus beter zou doen gehoor te geven aan het op hem gedaan beroep, dan zich aan eene vijandelijke bezetting zijns lands bloot te stellen. En zulke zotte vertelseltjes strekken sedert acht dagen de nieuwsgierigheid van het volk te Rome tot voedsel.

— Men schrijft van Rome 15 Maart, dat de diligence op den weg van Trosione naar die hoofdstad, drie dagen te voren, was aangehouden. De roovers hadden de reizigers van alles beroofd en zelfs hunne kleedingstukken, na uitgezocht en medegenomen te hebben wat hun aanstond, aan de vlammen opgeofferd.

TURKYE.

Een brief uit Constantinopel aan de parijsche *Presse* maakt gewag van een ergerlijk tooneel, aldaar voorgevallen op den dag der afkondiging van de nieuwe hattischeriff, en welk tooneel de turksche ministers zoo gaarne voor de gezanten zouden hebben verborgen gehouden. Het gebed, dat, zoo als berigt was, bij deze gelegenheid zou zijn uitgesproken door den cheik-el-islam, is niet door dezen, maar door een eenvoudigen ulema in het arabisch gezegd, en deze geestelijke heeft, in die voor het meerendeel zijner hoorders onverstaanbare taal, de vervloekingen des hemels over de ongeloovigen afgesmeekt. Dit stoutmoedige verzet tegen den wil des sultans en tegen het gezag der vreemde mogendheden bewijst op nieuw, hoe krachtig de steun zal moeten zijn dien het vreemde element zal genoodzaakt wezen te verleenen aan de ottomanische hervorming, om in Turkije de europesche begrippen van verdraagzaamheid en de weldaden der europesche beschaving ingang te doen vinden.

— De voorgenomen uitgifte van papieren geld te Constantinopel heeft aldaar veel tegenstand ontmoet. De handelaren in die stad, voor de schadelijke gevolgen van dien maatregel beducht, hebben een adres geteekend, waarbij zij de regering verzoeken aan het genomen besluit geen gevolg te geven, waarvan zij zich eene vermeerdering voorstellen der op hen drukkende financiële crisis, en, aangezien zij voor het meerendeel vreemdelingen zijn, hebben de gezanten van Frankrijk en Oostenrijk hunne tusschenkomst bij de Porte verleend, ten einde zij op het adres gunstig beschikke.

De engelsche gezant heeft echter aan die tusschenkomst geen deel genomen, en dit geeft tot allerlei gissingen aanleiding.

NOORD-AMERIKA.

New-York, 11 Maart. De winter maakt nog geene aanstalten om ons vaarwel te zeggen. Van Zondag en Maandag viel de thermometer tot op drie graden boven nul, en den geheelen Maandag was het bitter koud, schoon het zich, nu laat aanzien, als of wij weder eens verandering krijgen zullen.

In weêrwil daarvan is het te Washington vrij warm toegegaan. Op de gedane aanvrage is de geheele correspondentie betreffende de twee geschillen met Engeland ter tafel gebragt, en het engelsch bestuur kan zich niet beroemen neutraal in zijne handelingen geweest te zijn. Betreffende de werving van troepen, hoe men er ook om heen praten mag, is het duidelijk genoeg, dat de engelsche autoriteiten in de zaak betrokken zijn, en genoegzaam om de terugroeping te vragen van den ambassadeur, die dan ook heeft plaats gevonden, zoowel als die der consuls te New-York en Philadelphia. Het antwoord wordt hier niet zonder spanning te gemoet gezien, want geschiedt de herroeping niet, dan is er, tenzij het engelsche ministerie zelf de *amende honorable* make, de grootste waarschijnlijkheid, dat de heer Crampton en de beide consuls hun »consilium abeundi" verkrijgen. — Betreffende het Clayton Bulwer verdrag is het niet zoo duidelijk, dat Amerika het regt op zijne zijde heeft. Bulwer schijnt Clayton te knap geweest te zijn, en het verdrag is zoodanig gesteld, dat daarin meer ligt opgesloten dan men hier vermoedde. Dit is echter eene fout waarvoor Engeland niet aansprakelijk is. Toch heeft ook hier een misslag plaats gehad, want het voorstel tot arbitrage door lord Clarendon vermeld, is eerst onlangs gedaan, daar de heer Crampton NB. over het hoofd gezien had, den last van lord Clarendon in diens dépêche gemeld, om dit aanbod aan den minister van buitenlandsche zaken alhier mede te deelen. Dat dit verzuim van den heer Crampton op verscheidene wijzen beoordeeld wordt, behoef ik er niet bij te voegen. Velen zijn hier van gevoelen, dat de heer C. dienen moet om de fouten van het engelsche ministerie te bewimpelen.

De mogelijkheid van, ik wil niet zeggen eene vredebreuk, maar eene schorsing der vriendschappelijke betrekkingen die alsnog bestaan, heeft het gemakkelijk gemaakt, in het congres door te drijven den aanbouw van tien oorlogsloepen met stoomkracht, waarvoor voorloopig reeds twee millioen dollars zijn afgezonderd. Zoo ook zijn de verlangde gelden tot verbetering der bestaande fortificatien te New-York en in andere zeehavens gaaf toegestemd. De oltraparij, die vijftien nieuwe stoomfregatten wilde doen aanbouwen en het aanleggen van nieuwe fortificatiën verlangde, heeft die maatregelen niet kunnen doordrijven.

Over het algemeen gelooft men, noch te Washington noch hier, aan een directen oorlog en vleit men zich dat Engeland toegeven zal. Toch is de onzekerheid, zoowel hier als in het buitenland duidelijk zigtbaar. Onze fondsenmarkt wordt gedrukt en is dalende, in weêrwil dat, uitgenomen dit geschil, alles eene rijzing zou regtvaardigen, en van buitenlandsche huizen heeft men reeds de bedenking geopperd, of het wel zaak ware nog met engelsche of amerikaansche bodems te verschepen. Kortom, allen verzekeren dat de zaak in der minne zal bijgelegd worden, doch allen handelen als of eene vredebreuk toch niet geheel onder de onmogelijkheden behoort.

EGYPTE.

Alexandrië, 4 April. Ik moet u eene nieuwe en in de Oostersche zeden wel buitengewone zaak mededeelen, namelijk de toepassing van het volks stemregt op het beheer der justitie in Egypte.

De vice-koning, die door alle middelen de beschaving in zijne staten zoekt uit te breiden, heeft het plan om de justitie te hervormen en zoo mogelijk onafhankelijker en verlichter te maken. De eerste hinderpaal door hem omtrent dit edel doel ontmoet, was de positie der Cadis, de burgerlijke regters in dit land. Zij worden door de Porte benoemd en koopen hunne aanstellingen te Constantinopel.

Mohamed-Said heeft den prijs dier bedieningen uitgekeerd en zich het regt tot het doen der benoemingen tot die half wereldlijke, half geestelijke ambten doen toekennen. Maar naar het schijnt heeft hij de verantwoordelijkheid der keuzen niet op zich willen nemen en zal die aan zijne onderdanen overlaten, welke uitgenoodigd zullen worden hunne geheime stembilletten in een bus te werpen, terwijl hij, die de meeste stemmen op zich vereenigt, tot de betrekking benoemd zal worden. De grootste moeijelijkheid van dit nieuw stelsel zal hierin bestaan, om de bevolking het belangrijke van het regt, dat haar wordt toegekend, te doen begrijpen; niettemin is het eene edele poging, die ten minste tot uitslag zal hebben, het scherpen der gedachten van hen, die anders zoo zeldzaam gewoon zijn over iets na te denken.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Op den 15 Februarij. liet de heer *Marais*, opzigter van de municipale werken, aan den hoofd-constabel den heer *Watson*, weten, dat een doode hottentot nabij de molendrift lag. De heer *Watson* ging dadelijk naar de plaats en vond den man in het digte bosch verborgen tusschen den molen en de rivier. Hij was blijkbaar naar die plaats gesleept, en aldaar voor dood gelaten, en men had het ligchaam willen verstekken, door hetzelve met turksche vijgenbladen te bedekken. De hoofd-constabel ziende, dat er nog leven in was, liet hem naar den weg brengen, als wanneer de zonnenschijn hem eenigzins deed herleven. De districtschirurgijn, die dadelijk tegenwoordig was, gaf hem een drankje in, hetwelk de mishandelde persoon meer verlevendigde, en hij werd naar het gevangenishospitaal gebragt, alwaar hem alle oplettendheid werd bewezen, hopende, dat hij genoegzaam zoude herstellen om den dader op te geven. Al deze pogingen waren te vergeefs, daar de arme oude man, die omtrent 70 jaren oud scheen te zijn, te erg was om te herstellen, en na een lijden van tien dagen overleed hij, zonder tot bewustheid of spraak te komen.

Op de plaats, waar hij ontdekt was, werden twee stokken en een groote steen van omtrent 40 ℔ zwaarte gevonden. De steen scheen op zijn hoofd gesmeten te zijn geweest, toen hij op den grond lag, want er waren eene groote wonde en merk op zijn hoofd. [illegible] steen was eenig bloed en hair. De grond in den omtrek zeer vertrapt zijnde door de gedurige passage langs dien weg, was het niet mogelijk eenig spoor te volgen, en alhoewel men alles heeft aangewend om den moordenaar te ontdekken, heeft men alsnog geen leidraad kunnen opdoen.

— Men leest in de *Zuid-Afrikaan* van 28 Febr.

Op ll. maandag werd voor den resident magistraat van de Kaapstad een preliminair onderzoek gehouden, in de zaak van een Lascarschen matroos *Abdullah*, beschuldigd van een anderen Lascar, genaamd *Abdul Rahman* te hebben vermoord, door hem met een mes een wond te hebben toegebragt, in het huis van een maleier van dienzelfden naam in Waterkant. Uit de getuigenis van verscheiden Lascars, bleek het dat de overledene en de gevangene goede vrienden waren geweest en te zamen aten, toen twee andere Lascars begonnen te vechten en de gevangene tusschen beide trad om hen van elkander te scheiden, terwijl de overledene er op aandrong dat zij het moesten uitvechten. Dit gaf aanleiding tot een twist en gevecht tusschen hen, en volgens de verklaring van vele getuigen, werd de overledene op den grond geworpen en terwijl hij daar lag in het lagere gedeelte van den rug door den gevangene met een knipmes gewond. Hij werd, na door Doctor *Laing* onderzocht te zijn, naar het hospitaal gezonden, alwaar hij bijkans onmiddelijk na zijne aankomst overleed. De gevangene is op de beschuldiging van moord, ter teregtstelling verwezen.

Bottelary, 25 Febr. Op ll. Zaturdag morgen scheen het weêr bew lkt en ongestadig. Een matige Z. O. wind woei tot omtrent 2 ure 'snamiddags. Thermometer 78° in de schaduw. Omtrent 3 ure veranderde de wind eensklaps tot O. N O., voortdurende met tusschenkomende sterke vlagen tot 4 ure. Donder werd *in de verte* gehoord ten noorden. De storm bereikte ons echter spoedig, vergezeld door schrikbarende regtstandige bliksemstralen, donder, zwaren regen en sterken noorden wind. Een zwaar bezwangerde wolk (trechter-vormig) was juist naar het oosten voorbij getrokken, en alles was omtrent 10 minuten kalm. Thermometer 80°. Ik was juist gaan zitten digt bij een venster in eene buitenkamer, toen een oogenblikkelijke straal van eene donker roode vlam eenige voeten van het venster, en omtrent 4 voeten van den grond, horizontaal voorbij ging, gevolgd door een ontzettenden slag gelijk het barsten van een grooten stoomketel. Ik was bedwelmd. Kort daarna kwam de heer *J. D. Krige* binnen, uitroepende: »God zij gedankt, mijne familie is gespaard; hoewel al de vensters tot spaanders verbrijzeld zijn." Ik vergezelde hem naar het woonhuis en zag daar een tooneel, hetwelk bijkans onbeschrijfelijk is. Een rustbank nabij een venster, waarop Mejuffr. K. met vier kinderen gezeten had, was bedekt met gebroken glas; zij waren echter onbeschadigd gebleven en hadden geen letsel bekomen.

De vloer van de groote zaal, 35 voeten lang, en elk stuk meubel, was letterlijk met gebroken glas bedekt, glinsterende gelijk blinkers.

De bliksem had een grooten eik nabij het venster van een gereten, splinters en stukken hout tot op eenen grooten afstand verspreidende; verscheiden gingen door de kamer; een blok ruim 4 voeten lang en 6 duim in omtrek, sloeg dwars tegen het raam en verstrooide 36 groote ruiten door de kamer gelijk een hagelbui; andere vensters werden verbrijzeld door soortgelijke stukken of door de botsing.

De heer K. was het ter naauwernood ontkomen, het raam van het venster slechts eenige oogenblikken voor het gebeurde verlaten hebbende.

— In de *Zuid-Afrikaan* van 7 Maart komt voor:

Een private brief van Kafferland, door een individu in deze stad ontvangen, meldt dat alles zeer rustig is, en er geene waarschijnlijkheid voor oorlog bestaat. De Kaffers (Gaikas) zijn te neerslagtig en ontmoedigd door den laatsten oorlog, om iets te wagen in eenige jaren herwaarts. Vele van de gemeene lieden, die een levendig deel genomen hebben in dien oorlog, betuigen dat zij afgemat zijn van oorlogen, en zij zouden gaarne ergens anders heen willen gaan, dan op nieuw daarin betrokken te worden. In eenige der grensbladen wordt gezegd, dat men eenige moeite heeft om menschen te bekomen voor de publieke werken; dit wordt echter tegengesproken door den boven aangehaalden brief. De schrijver, zelf een opzigter van eene groote werkende partij, schrijft, dat zij altijd over overvloedige handen hadden te beschikken. De vrees, welke men zeide, dat de Kaffers bezield zoude hebben, die in de kolonie werken, wordt volledig en voldoende opgehelderd, als veroorzaakt door de verkeerde indrukken op den inlander gemaakt door de nieuwe burgerwet. Dit is niet te verwonderen, wanneer men in aanmerking neemt, dat zij geen ander middel van narigt hebben dan van hooren zeggen, hetgeen niet kan tegengesproken worden, gelijk onder ons door middel van de publieke nieuwsbladen; van hier dat eenige verkeerde indrukken plaats moeten grijpen tot dat zij worden wederlegd of bevestigd.

CHINA.

Onlangs namen de keizerlijken eene stad in, door de aanhangers van Taiping-Wang bezet, en bragten alle inwoners ter dood met uitzondering van 400 kleine jongens, die allen voor den opperbevelhebber gevoerd werden. Deze het woord tot een derzelven — een schoone knaap, — rigtende, vroeg hem: Jongen! wat is uw vader? Kuischin (geleerde van den tweeden rang) antwoordde hij. — Welken God aanbidt gij? — Men heeft ons geleerd Schangti (den naam van God bij de Evangelische Christenen in China) te aanbidden. — Ik zal U leeren, vervloekt kind! Schangti te vereeren; gij zijt des doods: — Het kind wierp zich, met verscheidene zijner deelgenooten in het ongeluk, voor de voeten des mandarijns. Te vergeefs. De barbaar gaf last ze allen levendig te begraven.

Hierop werden zij onder twee divisiecommandanten verdeeld, waarvan een den last omtrent de tweehonderd aan hem overgeleverde knapen naar den letter volbragt. De handen op den rug gebonden deed hij die kinderen in een diepen kuil werpen, waardoor sommigen hunner eenige ledematen braken. Doch men haastte zich den kuil te vullen en dit geschiedde onder het lagchen en zingen der keizerlijken, spottende met Schangti, die zijne aanbidders niet te hulp kwam. De 200 jongens, aan den anderen commandant toevertrouwd, kwamen er met den schrik af en werden, tegen een zwaar losgeld, aan hunne betrekkingen terug gegeven.

HAITI.

De laatste tijdingen van Port-au Prince behelzen, dat zich eene indrukwekkende zeemagt, bestaande uit Engelsche en Fransche oorlogsschepen, op de reede dier stad bevindt, om keizer Faustin, in naam dier beide regeringen, aan te zeggen, zijne aanvallen tegen de Dominicaansche republiek niet te hervatten, zelfs om een verbond met haar te sluiten voor den tijd van 25 jaren. Men zegt, dat de keizer zeer ontevreden is over die inmenging en daaraan niet zeer gewillig het oor leent.

Ingezonden Stukken.

Soerabaija, 12 *Junij* 1856.

Aan

de Redactie van den Java-Bode.

Mijne Heeren!

In het Soerabaijasch Nieuws- en Advertentie-blad van Woensdag, dd. 11 Junij 1856 No. 47, komt een artikel voor, waarin een kwasi pikant en ironiek verslag wordt gegeven van een feest, door Soerabaijasch ingezetenen, ter eere van de 25-jarige huwelijks vereeniging van den Resident en dezelfs echtgenoote, in de gebouwen van de Societeit »de Club" en der Loge gegeven.

Het *ridendo dicere verum*, of lagcheude de waarheid zeggen, vindt gewoonlijk nog al bijval, maar zeer zeker niet de poging, om aardig of scherp te zijn *ten koste* van de waarheid.

Immers er wordt in dat artikel gezegd; dat er onder de duizende toeschouwers waren, wien het speet, geen lid der (zoogenaamde Aristocratische) Club te zijn en (mitsdien) aan dit feest geen deel te mogen hebben. Waarlijk er kon moeijelijk een valscher voorstelling van deze zaak gegeven worden! Immers iedereen, lid of geen lid van de Club, was langen tijd te voren in de gelegenheid gesteld geworden, om zich, door inteekening, voor eenige guldens den toegang tot dit feest te verschaffen! — Immers waren er dan ook onder de deelgenoten van het feest oneindig velen, die geene leden van de Club waren, en het ook welligt nimmer worden zullen! — Wanneer de Redactie gezegd had: dat er menschen op het feest gemist werden, die men er had moeten verwachten, en daarentegen er werden aangetroffen, die verstandiger hadden gedaan zich daar niet te vertoonen, dan had dezelve een waar woord gesproken. Doch nu valt de geheele snedigheid en het satyrieke van de mededeeling in het water, en blijft er niets anders over, dan: naakte *onwaarheid*.

Een Inwoner van Soerabaija.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 8 April Burgemeester Hoffman, Dykama, Pasarocan.
9. Johanna Christina, v. Santan, Banjoewangie l. v. de Kaap de Goede Hoop.
11. Minister Thorbecke, Bennik, Batavia.
13. Hugo Grotius, Glazener Batavia.
23. Van Oldenbarneveld, Meyboom, Batavia.
Ocean Steep, Cunningham, Soerabaya
26. Minister Pahud, Pfeil, Ottolina, Prange, Batavia.
Miles Barton, Kelly, Manilla
29. Leila Stafford, New-York.
30. Stad Schiedam, Wulp, Batavia.
1 Mei. Neerlands Koningin, Vonck, Nijverheid, Kerkstra, Bat.
2. William Frederick, Stephenson, Batavia.
Charles Holmes, Bowlby, Soerabaya.
Hellevoetsluis. 8 April. Jan van Brakel, Delelisur, New-York.
8 Buitenzorg, Annokkee, China.
10. Flight Calhoun, Mobile.
11. Cath Pemberton, Ovenden, New-York.
14. Joh. Cornelia, van Bentveld, Iquique.
Phoenix, Dercks, Rio Janeiro.
17. Cath. Ewen, Daw, New-York.
2 Mei. Klasina, Browning, Batavia.
Texel. 8 April. Vrije Handel, v. Ketwich, Immag. Sara Clasina, Rademaker, Batavia.
10. Willem de Clercq, Ouwehand, Banjoew.
11. Tasmania, Jonker, Tjilatjap.
12. Jacob Roggeveen, Vos v. Marken, Batavia.
13. Lucipara's, Kloppenburg, Willemina en Clara, de Wijn Hz., Amsterdam, Tjebbes, Batavia.
14. Zwalvw, Gerlach, China.
16. Marg. Mitchell, Stiles, Batavia.
17. Tonia, Zeeman, Banjoewangie.
26. Barend Willem, Retgers, Graaf van Nassau, Sanders, Banj.
28. Australië, Jochems, Koning Willem III, Zeylstra, Banjoew. Mentor, Zeylstra, Batavia.
29. Bosphorus, Kruisinga, Batavia.
30. Wanja, Westenberg, Batavia.
1 Mei. Nederland en Oranje, v. d. Plas, Batavia.
2 Goede Verwachting, Boijsen, Beatrice, Otterström, Schoon Verbond, Veenstra, Batavia.
Economist, Olivier, Anna Maria Wilhelmina, Fisscher, Johanna Hendrika, Hoek, Peking, Croese, Margaretha Johanna, Schou, Koning Willem II, v. Eijk Menkman, Banjoewangie.
Phoenix, Verbulst, Singapore.
Juno, Chevalier, Foo-Chew-Foo.
3. Dorothea, v. d. Kolk, Banjoewangie.
4. Stedinger, Ammerman, Soerabaya.
Vlissingen. 30 April. Noordster, Luteyn, Cheribon (n. Middelburg.)
2 Mei Schouwen, Krol, Banjoew. (Middelburg.)

Vertrokken.

19 April. India, Gerkens, Batavia.
3 Mei. Timor, Agema, Anjer,
8. Anna Elisabeth, Hueser, Hongkong.
8 April. Hollands Trouw, Keuker Hongkong via Hartlepool.
14. St. Jan, Lion, President Plate, Hansen, Zes Gezusters, de Boer, Koophandel, Crevecoeur, Batavia.
22. Abel Tasman, Hensing, Batavia.
23. Vondel, Verhagen, Batavia.
1 Mei Bantam, v. d. Bolck, Batavia.
6. Zwerver, Koekelis, Batavia.
8. Julie, van Vollenhoven, Padang.
14 April. Palembang, Hoekstra, Java, Stikkel van Dam, Passaroeang, Fullbrun, Batavia.
15. 5 Gebroeders, Teensma, Gouv.-Gener. Rochussen, La Seur, Batavia.
Mercator, van der Valk, Soerabaya.
16. Sirius, Mulder, Batavia.
20. Joh. Alida, Visman, Batavia.
21. Zeeland, Hazewinkel, Batavia.
23. E. W. v. Dam v. Isselt, Graadt, v. Roggen, Batavia.
27. Phoebus, Beck, Batavia.
1 Mei. Macasser, van der Meyden, Batavia, Louize Wilhelmina, van Kampen, Batavia.
Veere. 25 April. Suzanna en Elizabeth, Ouwehand, (v. Middelburg) Batavia via Newcastle.
15 April. Constantia Elisabeth, Stolte, Batavia.
25. Straat Sunda, Holm, Indie via Shields.

Zeilklaar.

Generaal de Stuers, Fokkens, Hongkong via Hartlepool.
8 Mei. Vier Gebroeders, Haken, Batavia.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen 4 Mei. Marg. West, Jones, Batavia, wederom derwaarts in lading.
Falmouth. 28 April. Magdalena, Greefkes, Singapore, vertrok n. Bremen.
1 Mei Drie Vrienden, Anderson, Manilla, vertrok n. Liverpool.
Shields. 1 Mei. Straat Sunda, Holm, Antwerpen, om voor Indie te laden.
Susanna Elisabeth, Ouwehand, Middelburg, om voor Batavia te laden.
Hartlepool. 10 April. Hollands Trouw, Keuker, Rott. vertrok den 20sten n. Hongkong.
Hamburg. 29 April. Gottingen, Lange, Batavia.
3 Mei. Cecrops, Boysen, Batavia.
Bremerhaven. 7 April. Dashing Wave, Fish, Batavia.
9. Vulture, Smith, Jarra, Roy, Batavia.
Kopenhagen. 18 April. Valkyrien, Strandgaard, Batavia.
Dalarö. 25 April. Alexandria, Pettersson, Batavia.
Bordeaux. 29 April. Bisson, Torchut, Batavia.
25. Chili No. 2, Vue, Batavia.
Nantes. 13 April. Marie Gabrielle, Doln, Java.
Triest. 7 April. Hend. Bartina, Meppelder, Rio Janeiro.
27. Sumatra, Napoli, Sumatra.

Vertrokken.

Londen 28 April. Olivier van Noord, Guyt, Melbourne, vertrok 3 Mei van Deal.
3 Mei. Edouard Marie, Remmers, Adelaide.
Plymouth. 21 April. Straat Balie, v. d. Ven, (Rott.) Batavia, na geëindigde reparatie.
19 April. Zaanstroom, Hofker, Sydney.
Cardiff. 17 April. Stad Tiel, Dercks, Hongkong.
18. Louisa Maria, Doeksen, Singapore.
26. Postonjee Bomanjee, Grange, Batavia.
8 April. Pacific, ... , Batavia.
14 Mei. Prospero, Moller, Soerabaya.
18. Antagonist, Blake, Batavia.
19. Joh. Julius, Harnsen, Batavia.
10. John, Looft, Oost-Indien.
Royan. 18 April. Michel Montaigne, Gachet, Batavia.

Gepasseerd.

Dover. 2 Mei. Louisa, Wilb, v. Campen: Amst, n. Bat.
Singels. 15 April. Java, van Dam, Palembang, Hoekstra, Amst. n. Batavia.
4 Mei. Timor, Agema, Dordrecht n. Batavia.
Swanage. 4 Mei. Adelaide, Longman, Rangoon n. Amst.
Wight. 28 April. Mercator, van der Valk Jr., Amst. n. Soer.
Portland. 5 Mei. Zwarte Zwaan, Muller, Bat. n. Rott.
Goudstraat. 4 Mei. Factorij, Jansen, Java n. Rott.
Christina Agatha, Timmer, Java n. Amst.
Dartmouth. 16 April. Koophandel, Crevecoeur, Rott. n. Bat.
17 April. 6 Gezusters, de Boer, Rott. n. Bat.
St. Jan, Lion, Schiedam n. Bat.
28. Helena, Wulff, Indie n. Hamburg.
Penzance. 21 April. Maria Charlotte, Smidt, Bat. n. Stockholm.

In Lading.

Liverpool 5 April. Louise Prinses der Nederl., Florijn, Batavia.
25. Zwaan, v. Hemert, Colombo.
Stockholm, 3 April, Prins Carl, Tarras, Oost-Indien.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Pieter Soesmakers, van Varelen. — Twee Gezusters, de Wilde. — Bengalen, Keus. — Scheveningen, Annokkee. — Johannes Hendrikus Ferdinand, Lodewijks. — Amalia Augusta, van Marle. — S. van Heel, van der Waal. — Burgemeester Hoffman, Dijkema, — Koning en Vaderland, v. Bruggen. — Maria Diederica, van Marion. — Prinses Sophia, Spaanderman. — Minister Pahud, Pfeill. — Vooruit. Kool. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Soolo, van der Meulen. — Jan van Brakel, van Waning. — Samarang, Vijf Vrienden, Johan. — Soerabaya, Gouverneur-Generaal Duijmaer van Twist, Hoeksma. Jacob, Borger. — Macasser, President van Buren, Hongkong, Java Packet, Heijkoop.

Dordrecht.

Hongkong, Jacob Cats, van der Windt.

Amsterdam. Batavia en Samarang, Jacoba en Christina, Berk. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Admiraal Piet Hein, Hazewinkel. — Agneta, Crap Hellingman. Maria Elise, van der Putte. Wassenaar, Hofstee. — Alcyone, Haacke. — Staatsraad van Ewijck, de Winter. — Padang, Elise Henriëtte, Detering. — Macassar (via Batavia), Anjer, Biesthorst.

Aangekomen Passagiers.

Te *Rotterdam*: Van Java, per Hugo Grotius, kapt. J. Glazener: de heer Carabain en echtgenoote; mevr. de Haan, geb. Konings; — per Minister Pahud, kapt. J. M. Pfeill: de Wel-Edel Gestr. heer T. Modderman Jr. en twee dochtertjes (1 zoontje overleden); mejufvr. Johanna Christina, kapt. J. H. van Santen: de heer Ewijk, zendeling, en de jongeheer Deslongrais.

Vertrokken Passagiers.

Van *Rotterdam*: Naar Batavia, per India, kapt. d'Arnaud Gerkens: de heer A. A. Meysenheym Knipschaar, echtgenoot en 3 kinderen; de heer Gotthold Bosse, echtg., 4 kinderen en zuster; mevr. Diepenheim en 2 kinderen; mevr. Wed. de Buck en Zoon; de heer A. L. Akkermans en echtgenoot; mevr. de Graaf en 2 kinderen; mejufvrn. J. Falck, Burnier, E. M. C. Wagner en Baby Vertulpmes; de 2de luit. A. M. de Buck; jhr. W. H. Teding van Berkhout; W. F. baron van Rheede van Oudtshoorn; de heer E. Vogel, en een Javaansche bediende; — per het schip Zwerver, kapt. D. A. Koekelis: de heer T. D. van der Hegge Zijnen en echtgenoot; mej. H. C. F. Vrijdag, alsmede een Javaan.

Naar Padang, per Julie, kapt. J. van Vollenhoven:

De heer P. van Overzee, de heer en mevr. Warmolts, mevr. de wed. Warmolts, mejufvrouwen Ravenswaay en Schuylenburch, jonge jufvrouw Tormijn.

Van *Amsterdam*: Naar Batavia, per Louise Wilhelmine: mej. G. over de Linden, geb. Kriel, v. Campen; — per het schip Zeeland, kapt. Hazewinkel: de predikant J. J. Scheuer, echtgenoot en kinderen; mejufvrn. Gaasimans en Dibbets; — per het schip Palembang, kapt. Hoekstra: de majoor Feuilleton de Bruin, de officieren Berail, van Zyl de Jong en van Gorkum; vier dames van Zijl de Jong.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 8 Mei. Met *Koffij* is het sedert de N. H. M. veilingen stil geworden. De navraag tot veilingsprijzen verminderde langzamerhand en in den laatsten tijd was van diverse nommers tot de aflooprijzen weder te verkrijgen. De behoefte intusschen voor het oogenblik voorzien zijnde, maakt zulks de koopers teruggetrokken en men schijnt thans als het ware ongeneigd om te koopen, zonder dadelijk emploi te hebben. Intusschen blijven de veilingsprijzen vast, daar geen lagere aanbiedingen voorkomen, en hoewel men geene verhooging voorziet, zoo is men toch ook vrij algemeen van oordeel dat de prijzen zich staande zullen houden. De voorraad van Java Koffij in de 2de hand namelijk is, bij een gewonen afzet gedurende de zomermaanden, niet meer dan toereikende, om tot aan de najaars-veilingen der N. H. M. te strekken. Daar men vrij zeker kan verwachten, dat deze veilingen groot zullen zijn, zoo zal waarschijnlijk dit vooruitzigt eene prijsverbetering tegenhouden niettegenstaande het inkrimpen der 2de hands voorraden. Mogt de afzet van 1 Mei tot ult. Augustus die van het vorige jaar eenigzins gelijk zijn, toen dezelve in dit tijdverloop 216,800 bn. bedroeg, dan zal immers de 2de hands voorraad, welke op 1 dezer uit 207,800 bn. bestond tegen de najaarsveilingen bijna geheel kunnen zijn opgeruimd. De boven alle verwachting hoogst belangrijke afleveringen in de vorige maand en in dit onaanzienlijke vermeerdering derzelve in de eerste vier maanden tegen de beide vorige jaren, geven een duidelijk bewijs dat de consumtie van Java Koffij verre van verminderd en men kan dus redelijkerwijze verwachten dat in de volgende maanden de afzet niet veel minder dan in het vorige jaar zal wezen. De prijs van goed ordinair Maatschappij Java blijft op 31 1/2 c. te noteren, hoewel men thans boven 31 c. bezwaarlijk koopers zou vinden. Hieruit blijkt dus reeds genoegzaam dat het artikel thans geheel aan dezelfs natuurlijken loop is overgelaten en de gunstige statistiek voor Java Koffij niet den minsten speculatiegeest heeft opgewekt.

Suiker. Ruwe. Bij geringe aanvoeren en zonder aanwezige voorraad op de plaats, is de handel in dit vak buitengewoon onbeteekend geweest, terwijl de kooplust, ten gevolge van geringe vraag voor Geraffineerd, gering was. De eenige verkoop was 787 kr. Java, per *Neerlands Koningin* binnen, à *f* 2 1/4 boven 13 Maart prijzen van boord. De taxatien over de aangekondigde veiling der N. H. M. van 78649 kranj. en 4500 matten afhier, zijn *f* 2 1/2 hooger dan 13 Maart.

Thee. Sedert onze vorige werden direct van China alhier aangevoerd per *Buitenzorg*: 3284/4, 1180/8 kn. Congo, 785/4 kn. Souchon, 120/8 kn. Thunkay. 82/8 kn. Hysant en 39/8 kn. Joosjes, benevens voor de N. H. M. per *Betta* en *Johanna*, 1207/4, 423/12 kn. Congo, 47/4. 212/12 kn. Souchon, 168/4 kn. Pecco, 104/8 kn. Thunkay, 19/4, 51/8 kn. Hijsant, 172/8 kn. Uzim en 77/8 kn. Joosjes.

De lading per *Buitenzorg* werd spoedig tegen 7 dezer in veiling aangeslagen, waar bijgevoegd werden 1213/4 kn Kysow Congo en 167/4 kn. Souchon aangevoerd per *Ludomille*, alsmede een gedeelte van het in de veiling van 29 Februarij ll. opgehouden der lading per *Wilhelm Ludewig*, bestaande uit 1368/4, 640/12 kn. Congo, 255/4 kn. Pecco Congo, 319/12 kn. Finest Pecco Congo en 47/8 kn. Hysant. Van laatstgenoemde lading waren door de eigenaars reeds ca. 1000 kn. naar Londen verzonden. In afwachting dier veilingen had er genoegzaam geen omgang plaats en bleven de prijzen nominaal dezelfde.

Rijst. Kort na onze vorige zijn nog uit de le hand afgedaan ca. 500 vn. nieuwe Carolina tot *f* 16 1/2. Gebrek aan vraag voor consumtie en uitvoer en niet alleen gemis aan speculatiegeest, maar zelfs geneigdheid van de zijde van speculanten tot realiseren, konden niet anders dan een verder nadeeligen invloed op dit artikel uitoefenen. Met het oog op de belangrijke te wachten aanvoeren, werden de koopers meer en meer geretireerd, zoodat op het laatst der vorige maand, de aan de markt gebragte helft der lading Negransie Aracan per *Equator* (ca. 5300 bn.) in 1855 aangevoerd, slechts tot *f* 6 koopers konde vinden. De prijs van gepelde Aracan ging inmiddels tot *f* 7 1/2 terug, dus sedert onze vorige wederom *f* 3/4 lager en niet minder dan *f* 4 onder het hoogste standpunt in het najaar. Niettegenstaande deze roo belangrijke teruggang werd de kooplust nog niet opgewekt en blijft tot laatstgenoemden prijs bij kleinigheden steeds aangeboden.

Specerijen. Peper merkelijk lager en door de laatste verkoopen

te Amsterdam op niet hooger dan 26 1/2 c. te noteren. Gedurende de vorige maand werden alhier 450 bn. verhandeld tot 28 1/2 à 26 1/2 c. De voorraad in de le hand op 1 dezer bedroeg 660 bn., tegen 2810 bn. in het vorige jaar. In Notenmuscaat, Foelie en Nagelen is niets noemenswaardigs omgegaan en de stemming voor deze artikelen is lusteloos. De nominale noteringen zijn: Noot No. 1. 155 à 156, No. 2. 143 à 144 c., Foelie C en D. 135 à 138 c.; Nagelen No. 1. 38 à 39 c., No. 2. 36 à 37 c., No. 3. 34 à 35 c.

Van Java *Tabak* valt alleenlijk te vermelden het arrivement van 1737 pakken, hoofdmerk P C A, per *Ocean Steed*, bestemd voor Amsterdam, welke reeds zeilende waren verkocht. Van Manilla werd eene partij van 167 pakken Cagayan, via Liverpool aangevoerd, tot geheimen prijs afgedaan, men denkt 55 c.

Metalen. Banka tin met klimmende prijzen zijn verkocht: 1900 bl. *f* 79; 1000 bl. *f* 79 1/2; 800 bl. *f* 80; 550 bl. *f* 80 1/2, 100 bl. *f* 80 3/4; 500 bl. *f* 81; 200 bl. *f* 81 1/2; 100 bl. *f* 82.

Java *Indigo.* Ordinair en hard 40 à 60 cts.; ordinair middel 70 à 80 cts.; goed en mooi middel 70 à 100 cts.; fijn middel en fijn 60 à 80 cts. hooger dan in September ll.

Java *Conchenille.* No. 1. 40 à 50 cts.; No. 2. 50 à 60 cts.; No. 8. 50 à 75 cts.; No. 9. 10 à 40 cts. lager dan September ll.

Huiden. In de afgeloopen maand zijn verkocht: 426 Buffel-Huiden, per *Australie* tot 39 c; 306 dito beschadigd, per *dito* 29 c.; 3000 Oost-Ind., per *van der Werff* tot 48 1/4 c.; 225 Buffel-Huiden, per *Australie;* 1175 Oost-Ind. beschadigde, per *Alverton* tot 37 1/4 c., De tegenwoordige voorraad bestaat uit de navolgende aanvoeren, welke grootendeels onder lossing zijn: 170 Oost-Indische, per *van Bosse;* 320 dito, per *Australie;* 646 Singapore via Londen; 140 Oost-Indische, per *Johanna Christina;* 151 dito, per *dito;* 3000 dito, per *Ocean Steed;* 2981 dito, per *dito;* 3000 dito, per *dito;* 372 dito, per *dito;* 1750 dito, per *Ottolina;* 2000 dito, per *Charles Holmes;* 2600 Singapore, via Londen; 380 Oost-Indische, per *Neerlandsch Koningin;* 1146 Buffels, per *Batavier;* 292 dito, per *Jan van Galen;* 640 dito, per *Johanna Christina;* 400 dito, per *dito;* 1482 dito, per *Ocean Steed;* 110 dito, per *Neerlandsch Koningin*, en bij de N. H. M. 3000 Oost-Indische, per *Jonge Jan.*

Kamfer. bleef nominaal. Japansche 55 c. Chinesche 54 c. Tamarinde. De 342 vn. 16 April geveild zijn voor het grootste gedeelte verkocht, de mooije tot *f* 12 in veiling, de ord. soort tot geheimen prijs uit de hand. Na de veiling is van de overgebleven mooije nog iets tot *f* 12 1/2 afgegaan en er is onder dien prijs verder niet van te bekomen. Het artikel trekt meer attentie dan in geruimen tijd het geval was. Bij aanvoer kan echter niet genoeg op mooije zwarte zure kwaliteit gelet worden; deze alleen is courant en kan redelijke prijs bedingen. Cubeben zonder omzet maar vast op 68 c. gehouden. Er zijn op nieuw gearriveerd 100 bn. alhier en ca. 400 bn. te Amsterdam; bij eenige toegevendheid van de zijde der houders zullen wel verkoopen tot stand te brengen zijn. Lange Peper. 150 bn. zijn tot 20 1/2 c. verkocht; het artikel schijnt zijn laatste standpunt bereikt te hebben. Tot genoemde prijs zijn koopers, maar er is zoo niet aan de markt. Radix Galanga nominaal *f* 24 zonder vraag. Steranijs op 53 a 54 c. gehouden. Cassia Lignea met veel aanvoer zoowel hier als te Amsterdam. — 350 kn. en 3200 matten per *Petty* en *Johanna* alhier gearriveerd, werden 23 April geveild, maar door de eigenaar opgehouden, de kjs. tot 66 c., de matjes tot 64 c. Meer dan 62 c. was voor de ktj. niet te maken, en sedert is de kooplust en opinie niet verbeterd. Men is flaauw gestemd, onder de invloed eener voorraad van ca. 6000 kn. hier en te Amsterdam te zamen, waarbij nog komt het weinige debouché in dit saizoen. Cassia Vera en Cassia Tigablas. Van de laatste soort werden door diverse schepen bijéén aangebragt 1827 pakjes, die op 400 na coulant verkocht zijn, prijs geheim; het was mooije blanke kwaliteit en doorgaande goed van smaak. De gewone grijze soort blijft te vergeefs tot 22 c. aangeboden en zonde door een bod bij een partij lager te bekomen zijn. Van ord. Tigablas zonder smaak of met bijsmaak is nog veel voorhanden, maar deze vindt geen aftrekt. Oleum Cassiae lager en tot *f* 8 1/4 a *f* 8 aangeboden. Oleum Cajaputi. Er zijn per *Charles Holmes* 6 kn. aangebragt, die echter nog niet aan de markt zijn. Oleum Cinnamomi. Java meer gevraagd en was tot *f* 4 3/4 a *f* 5 coulant te verkoopen Thans wordt *f* 5 1/4 gehouden. Gum Damar werd veel aangevoerd en vond gereede koopers van 34 a 36 cts., zoodat de omzet in de laatste maand belangrijk was. Het artikel blijft vraag genieten en nieuwe aanvoeren zullen tot die prijzen te realiseeren zijn. Gum Benzoë stil. De ordinaire soort tot lage prijs gevraagd; 55 a 60 cts. zoude te bedingen zijn. Er zijn 8 kn. dezer dagen gearriveerd maar nog niet te zien. Gum Elasticum zonder zaken tot *f* 38 aangeboden. Gutta Percha. Er zijn ca. 40,000 kil. aangebragt en gedeeltelijk gelost. De partij per *Alverton* is van ordinaire kwaliteit bevonden en bovendien beschadigd, zoodat die voor assuradeurs rekening zal geveild worden. De aanvoer per *Ocean Steed* is nog niet gezien. Geconf. Gember. Op 16 April zijn 60 kn. ord. kwaliteit alhier geveild en verkocht tot 55 a 58 cts. De 500 kn. per *Zwaluw*, te Amsterdam aangebragt, waren zeer mooi en zijn tot 67 a 68 cts. verkocht.

Bindrotting blijven goed gevraag en tot ongeveer de laatste veilingsprijs te verkoopen. Afgedaan werden ca. 600 bossen per *Australie* a *f* 11; 1639 boss. per *Ontario* a *f* 9; 620 boss. per *Gertrude* a *f* 10, en bovendien nog 20,000 boss. bij een speculant tot geheimen prijs. De aanvoer was in de laatste dagen groot, en spoedig worden dus meerdere afdoeningen te gemoet gezien. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 125,656 boss., en bij particulieren 13,931 bossen.

Sedert ons laatste berigt zijn de navolgende afdoeningen van Arak bekend geworden: 150 leggers Soerabaya, per *Charles Holmes*, tot *f* 230; 28 legg. Batavia, per *Stad Schiedam*, tot *f* 245; 50 legg. dito, per *Twee Jeannes*, tot *f* 245; 50 legg. dito, per *Beatrice;* 49 legg. dito, per *Luciparas* en 65 legg. dito, per *Schoon Verbond;* van deze laatste drie partijtjes zijn de prijzen niet bekend geworden.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 21 tot en met den 24 Junij 1856.

Met het N. I schip *Hamadanie*, kapt *Young*, de 1 luit. *de Pui*, 1 luit. Adj. *J. Kohler*, *van Samarang*

Met de N. I stoomb *Langan Lamongan*, kapt *Deighton*, de heeren *van Ommeren*, *E Wermuth*, *Tiedeman*, *de Gaart*, *C F. Cramer*, offic van gez. *Caspers*, de raden *Soemodi en Ningrat met echtgenoot*, *van Samarrng*

Met het N I stooms. *Koningin der Nederlanden*, kapt *Prins*, officieren *Klein*, *Schuuleer*, *de Gijselaar*. de heer *Wermuth* en *familie*. *Gasper*, *Scheel*, *Opperman*, *Storm van s' Gravensande* en *familie*, *Lindman* en *familie*, *F. H Jacbson*. Jongeheer *Mienas Aviet*, *van Singapore.*

Met het N. I. stooms. *Ambon*, kapt. *Hugenholtz*, Mevr. *Hugenholtz*, en *kind van Soerabaya.*

Met de N. I. kotter *Eduard*, kapt. *Mackenzie*. 1 luit. adj *Immink*, de heeren *Mac. Gillavrij* en *van der Wiel*. *van Samarang.*

Met de N. I. bark *Aloesmanie*, kapt. *Said Assegaf*, de heer *J. Coerengel* en *familie*, *van Sumanap.*

Overland de heeren *W C. van Barneveld*, *T. L. Kalmus* en *familie*, *J. N. Bertauwt* en *familie*, *van Krawang.*

Overland de heer *L. K. van Swieten*, *van Bantam.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 22 tot en met den 24 Junij 1856.

Met de Ned. bark *Gelderland*, kapt *Crap Hellingman*, Mevr. *J A. van Soelen*, *naar Tjilatjap*

Met de N. I. stoomb, *Padang*, kapt. *Bosch*, de heer *C. F. Bosscher*, Mevr. *Martens*, *P. van Hoek*, *naar Samarang en Soerabaya*

Gepraaid door het Ned. schip *Wilhelmina Lucia* op 27° 4' Z. B. en 26° 29' W. L. het Hamburgsch schip *Wildemann* Gezagvoerder *Kakeleyer*, bestemd van Batavia via Sydney.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Junij	18	Nederlandsch	Welvaart	J. N. Mooi	Batavia	17 Junij	Amsterdam.
»	20	»	Henriette Maria	P. W. Bakker	Cardiff	1 Maart	Hongkong.
»	—	Engelsch	Chiftair	J. Jones	Sydney	15 Mei	Batavia.
»	22	Amerikaansch.	Horenoe	P. Dumaresz	Boston	5 April	Hongkong.
»	—	»	Violerij	W. Gurden	St. Francisco	14 »	Calcutta.
»	—	»	Ovienne	K. Stukney	»	— »	»

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Junij	22	Nederl. Indisch	stooms.	Langan Lamongan	T. Deighton	Samarang	20 Junij	Maclaine Watson en co.
»	—	» »	bark	Ellen	J. Winter	»	18 »	B. Kopersmit en co.
»	—	» »	»	Hamadany	C. B. Yong	»	17 »	D. N. Buys en co.
»	—	Engelsch	schip	Priam	P. Mc. Farlane	Clyde	9 Maart	Martin Dyce en co.
»	—	»	»	Secret	Hutschinson	Port Philip	27 April	Busing Schröder en co.
»	—	Z M	stooms.	Amsterdam	kap. luit t/z de Vries.	Noord West		
»	23	Nederl Indisch	»	Koningin der Nederlanden	J. Prins.	Singapore	19 »	Maclaine watson en co.
»	—	» »	»	Ambon	F. A B. Hugenholtz.	Soerabaya	5 April	W. Cores de Vries.
»	—	Nederlandsch	bark	Per Aspera ad Astra	J. Admiraal	Londen	27 Mei	G. Suermondt en co.
»	—	Nederl Indisch	»	Djadul Karim	Abdul Rachman	Koetee	19 Junij	D. N. Buys en co.
»	—	» »	kotter	Eduard	Mackenzie	Samarang		Gezagvoerder.
»	—	» »	schip	Alasmanie		Soerabaya		B. J. Jacobs.
»	24	Amerikaansch	»	Minstrel		Melbourn		Paine Stricker en co.
»	—	Engelsch	schoen.	Chieftair	J. Jones.	Sydney	5 April	Hunter Houghton en co.
»	—	Zweedsch	bark	Esther	G Essen	Samarang		
»	—	Nederl. Indisch	schoen.	Argo	Massingham	Cheribon		D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	21	Nederl. Indsch.	brik	Tartar	Tan Ingok	Pecalongan.
»	22	Z. M.	stooms.	Borneo	luit t/z 1 kl. Stort	Borneo Westkust.
»	—	Nederlandsch	bark	Gelderland	Crap Hellingman	Tjilatjap.
»	—	»	»	Aldebaran	Meyboom	Soerabaya.
»	—	»	»	West Capelle	M Rooderkerk	Londen.
»	24	Nederl. Indisch	stooms.	Padang	A. G. Bosch.	Sam Soer. en Molukkos.
»	25	» »	»	Langan Lamongan	T. Deighton	Samarang.
»	—	Nederlandsch	bark	Padang	M. W. Swart	Samarang en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Broedertrouw *	Hordyk		B. Kopersmit en co.
»	clipper	schip Nieuw Holland	L. Tuk.		»
»	bark	Johanna Catharina	Van der Gouwe		Busing Schröder en co.
»	»	Cornelia. *	D Lamers	Amsterdam via Indramayoe	Haeger en Schuurman.
»	bark	Brouwershaven	G. H Ruhaak	Tagal.	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	»	Kaap Hoorn.	J. L. Dik	Samarang.	»
»	»	Eersteling	Harmstrong		Tiedeman en van der Burg.
»	»	Generaal Michiels	Visser		»
»	»	Boreas *	Schiedges		»
»	»	Maleyer	P. R, Bok	Samarang en Soerabaya	de Weerdt Ruyl en co.
»	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans	Samarang.	»
» driemast	schoen.	Princes Charlotta *	H A. Harms	Soerabaya	»
»	bark	Hermine	de Weerdt		Dummler en co.
Nederl. Indisch	»	Athiat Rachman	Worthington		»
» »	schoen	Harriet *	Ballara	Cocos Eilanden	Adam en co.
» »	brik	J C. Ross *	J G. C Ross	»	»
» »	bark	Cornea *	Djamaloedin		D. N. Buys en co.
» »	brik	Fhida Rachman *	Sech Belfagie	Samarang.	»
» »	bark	Kalimentan	Mohamed Alie	Soerabaya en Bandjermassing.	»
» »	brik	Goan Lie *	Goan Liangsoey		»
» »	bark	Salma *	Said Alhabassij	Soerabaya.	»
» »	»	Djadul Karim *	Abdul Rachman		»
» »	brik	Sumatra	Mochamat Arsad	Singapore	»
Zweedsch	bark	Helena *	Hagerstrom	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Alma en Olga *	[illegible]		[illegible]
»	»	Montrose *	Kronhamn		[illegible], Syme en co.
Engelsch	bark	Bernicia *	J. Jarmin		Maclaine, Watson en co.
»	»	Eliza Thornton *	Maxwell	Londen	Martin, Dyce en co.
»	»	Priam *	P Mc Farlane	Singapore.	»
»	schip	Secret *	Hutchinson	Holland.	Busing. Schröder en co.
Bremer	»	Minerva *	Wieting		»
Fransch	bark	Joachim *	E. Delhomme	Bordeaux	G. Suermondt en co.
»	schip	Sophia Cesard *	Pons	Haver via Samarang	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	12	Zweed	schip Esther	G. Essen	Batavia.
»	—	Ned.	bark Waalstroom	Mellink.	»
»	14	»	bark Maarten van Rossen	G. F Ryken.	»
»	—	N. I.	stooms. Banda	C. C. L. Neyts	»
»	15	»	kotter Eduard	H. F Mackensie	Tagal.
»	16	»	bark Almansoor	Said Ibrahim.	Pekalongan.
»	—	»	bark Maas Denok.	Hadjie Achmat.	Sumanap.
»	—	»	bark Justina	E Lewis	Japara.
»	17	»	bark Tjan Goan	Sie Ik Hien	Riouw.
»	—	Ned.	bark Cornelia	S. van Leeuwen	Batavia.
»	—	N. I.	stooms. Langen Lamongan	T. Deighton	»
»	18	»	bark Asultanie	Said Abad	Sumbawa.
»	19	»	bark Alnoor Salim	Hadjie Amin	Banjermass.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	12	Ned.	bark President Verkouteren	F Eylerts	Soerabaya.
»	—	N. I.	brik Sie Banjek	Hadjie Rasip.	Pontianak.
»	14	»	bark Fathal Hair	Sech Bahaloean	Cheribon.
»	—	»	» Anna Serie	Said Satrie	Soerabaya.
»	—	Ned	schoener Valparaiso	E J Kok	»
»	15	N I.	stooms. Banda	C. C. L Neyts	»
»	—	»	bark Justina	E. Lewis	Japara.
»	17	»	» Naga Laut	Wentholt	Tagal.
»	—	»	bark Maas Denok	Hadjie Achmat.	Pontianak.
»	—	»	bark Hamadani	C. B Joung	Batavia.
»	18	»	bark Ellen	J. Winter	»
»	—	»	bark Almansoor	Said Abdula	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch		bark	Asultanie	Sech Assegaf		Gezagvoerder.
»	»	»	Justina.	E. Lewis	China	»
»	»	»	Tjan Goan.	Sie Ik Hien		»
»	»	schoen.	Anna Johanna	W A. S Valberg		»
»	»	bark	Bientang Anom	S van Hulstyn		»
»	»	schoen.	Bientang Toedjoe	J W Steevense		»
»	»	bark	Alnoor Salim	Hadjie Amin		»
»	»	»	Kiem Tian Thay	Tjoa Englan		»
»	»	bark	Cornelia	S van Leeuwen	Nederland via Soerabaya.	Dorrepaal en co.
Nederlandsch		»	Waalstroom	Melling	»	»
»		schip	Pieter Cornelis Zn. 't Hooft.	N Koens	»	»
»		»	Anna en Ellise	C. J. Jaski	»	»
»		bark	Jupiter	van der Mey	Nederland	van den Broek en Veeckens.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	15	N. I.	schoener Schandar Salim	Said Madewie	Banjermass.
»	—	»	» Digna	Pa Ardie	Passaroean.
»	16	Bal.	bark Fatahool Rachman	Hadjie Kasim	Balie Amp.
»	17	N. I.	stooms Banda	C. C L. Neijts	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	13	Ned	bark Cornelis Gips	de Haan	Nederland.
»	14	N. I	bark Baliheer	Moht Seman	Banjermass.
»	15	Ned	» Twee Cornelissen	J. C. Kreije	Nederland.
»	—	N I	schoener Machmoed	Moht Malik	Sumbawa.
»	—	»	stooms Ambon	Hugenholtz	Batavia.
»	16	»	bark Fathul Joesoer	Sech Bocnser	Sumbawa.
»	—	Z. M.	stooms. Borneo	lt. t/z 1 kl. Stort.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Salim	Sech Rachman	Molukkos	Sech Said Awal Babee.
Balisch	bark	Fathool Rachman	Hadjie Moh Kasim	Balie	Gezagvoerder.
Oostenr	schip	Splendido	R. Visen	Australie	Adam en co.
Engelsch	»	Mimi	B. D Segobade	Nederland	»
Hamburg	»	Xarifa	J Fetchet	»	»

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.